

Directa

setmanari de comunicació

Núm 356 2 d'abril de 2014 1,70 €

L'amenança ultra plana de nou sobre l'Espanyol

Veterans i joves neofeixistes es fan forts en una graderia dividida on rebroten els incidents

PÀGINES 2-5

6-7

L'incendi del **Vendrell** i les condicions de vida al barri de Pisos Planes

8-9

La lluita del veïnat del Poblenou aconsegueix 'recooperar' l'Ateneu **Flor de Maig**

A fons

La primavera dels gira-sols: crònica de l'ocupació del parlament de **Taiwan**

13

El govern kamikaze, els nazis útils i l'oligarquia que mai no va marxar d'**Ucraïna**

+ SUPLEMENT:

ESTIRANT DEL FIL

El sector ultra i feixista de l'afició del Reial Club Esportiu Espanyol (RCDE) s'ha tornat a articular durant les darreres temporades contra una directiva que considera catalanista. Aquest fet amenaça seriosament els esforços per pacificar una graderia que havia estat focus de conflictes i violència durant la dècada dels vuitanta i noranta, de la mà de les Brigadas Blanquiazules (BBBB). La reaparició de vells neonazis i l'entrada en escena de nous individus propers al Casal Tramuntana confirmen el temor del rebrot de l'activitat ultra.

Vells membres de les Brigadas Blanquiazules i nous activistes, alguns del Tramuntana, intenten reintroduir tendències neofeixistes a l'estadi del club

Els ultres tornen a assetjar el RCDE

Les quatre detencions arran de la visita del Madrid i les càrregues al vestíbul de l'estadi durant el partit contra el Barça del dissabte 29 de març almenen la directiva del Reial Club Esportiu Espanyol de Barcelona.

Bertran Cazorla

@bcr_

Tumults i cridòria dins i fora del camp; mossos antidisturbis carregant al vestíbul de l'estadi; contendidors bolcats i trets de salves als carrers més propers... El partit més tens de tota la temporada a Cornellà-El Prat, la visita del Barça, va acabar, el 29 de març, amb uns aldarulls que es compten entre els més greus que mai hagi patit l'Espanyol des que va començar a jugar al nou estadi, l'any 2009. Aquest va ser el clímax d'un enfrontament entre faccions de l'afició, la Peña Juvenil i la Curva, gestat la tardor de 2012. Fa mesos que els dos grups es van dividir davant l'intent de l'afició més ultradretana -tant vells Brigadas Blanquiazules (BBBB) com joves espanyolistes propers al Casal Tramuntana i a les joventuts de Px-C- de reintroduir tendències neofeixistes a la Curva, grup impulsat des de la directiva, fa una dècada, precisament per crear una graderia d'animació despolititzada. El retorn dels ultres al camp coincideix

Als aldarulls i les detencions a casa, s'hi afegeixen els disturbis causats per l'afició ultra en els desplaçaments

amb les crítiques de sectors espanyolistes del club a Joan Collet. Oficialment, la seva directiva capeja el temporal discretament i mantenint una aparença de neutralitat, però alguns accionistes recalcitrants, partidaris de l'opositor Sergio Oliveró, ataquen les seves simpaties catalanistes. En privat, membres de la directiva expressen amb claredat la seva preocupació: "Estem tornant a tenir aquest problema que fa uns anys havíem eradicat".

De fet, als aldarulls del dia 29, s'hi sumen les quatre detencions d'aficionats ultres efectuades durant un altre dels partits més tensos de la temporada: la

visita del Madrid a la Lliga, el 12 de gener. Un dels detinguts ja era conegut per la policia i tots eren de la Curva, asseguren fonts de la directiva. A aquests aldarulls i detencions a casa s'hi afegeixen els disturbis que han causat aquests aficionats ultres en els desplaçaments, per exemple, durant la visita de l'Espanyol B a Lleida, a principis de març. Al camp del filial, a la ciutat esportiva de Sant Adrià, també hi han reaparegut ultres els darrers dos mesos.

MARXA ENRERE

Queda enrere, doncs, la calma que s'havia instaurat durant la temporada 2011-2012, després d'anys d'esforços per

apaivagar la situació tant a la graderia com a l'entorn del camp. A la graderia, el club va impulsar la Curva Jove, el 2001, per aquietar les velles Brigadas

El club va impulsar la Curva Jove per aquietar les Brigadas integrant-les amb altres grups com la Peña Juvenil l'any 2001

Blanquiazules integrant-les amb altres grups com la Peña Juvenil, refundada el 1991. Va dirigir l'operació, paradoxalment, un jove Roberto Hernando,

La Curva Jove de l'Espanyol al partit de Copa contra el Real Madrid del 21 de gener de 2014 / VÍCTOR SERRI

l'actual home fort de Px-C després de la defenestració de Josep Anglada, que llavors era conseller del Reial Club Deportivo Espanyol (RCDE).

A l'entorn del camp, el RCDE s'havia aconseguit adaptar a un barri, el de Cornellà-Riera, on havia aterrat de manera tempestuosa. Juan Aranda, de l'Associació de Veïns (AVV), es declara satisfet -encara ara- per una situació que creu controlada des de la temporada 2010-2011. Una situació molt diferent de la que es va viure durant la primera lliga, la de 2009-2010, quan l'AVV no només va protestar pel soroll i la brutícia, sinó que també es va mostrar inquieta per unes banderes franquistes i altres sím-

bols ultres, que no agradaven gens en un dels barris baixllobregatins més compromesos en les mobilitzacions veïnals del tardofranquisme. L'epicentre de tot plegat era el bar Los Cazadores, situat uns metres enllà de la seu de l'AVV, al centre del carrer de Sant Jeroni.

Collet va ser escollit president durant una junta general d'accionistes molt conflictiva el novembre de 2012

Ara, les concentracions ultres han tornat, però el seu epicentre s'ha traslladat al carrer Riereta, més apartat. Allà, hi ha la Peña Espanyolista de Cornellà, punt de trobada de l'afició menys radical abans del partit. Uns metres enllà, a l'altra banda del carrer, adhesius amb símbols i proclames, creus cèltiques i el lema *Josué libertad* (en referència a Josué Estébanez, l'assassí convict de Carlos Palomino) indiquen que comença el territori dels ultres. Abans del partit, beuen en una fleca i un bar.

"Sí, hi ha Brigadas", admet la cambrera rere la barra. Allà és on mira els

partits, per exemple, David Riera, un dels condemnats per haver apallissat dos periodistes del diari esportiu *Blanc i blau* el març de 2005. Durant l'agressió, el va acompanyar Fernando San Mamés, també sentenciat per pertànyer a Hamerskin, la primera de les associacions il·lícites neonazis prohibides a l'Estat espanyol, el 2009. Aquest setmanari ha pogut observar Riera compartint cerveses al carrer Riereta amb Alejandro Fernández, exactivista del Casal Tramuntana. Altres individus pròxims a les joventuts de PxC que han aparegut a la graderia de l'Espanyol són el seu portaveu, Carlos Oliva i Sergio Concepción. Proper al Casal Tramuntana, Concepción va viatjar amb membres d'aquest grup a Grècia, on es va retratar amb el cap d'Alba Daurada, Nikolas Michaloliakos, ara en presó preventiva.

Dins el camp, els ultres ja han provocat l'escissió de la Curva. El gener de 2013, la Juvenil va anunciar que abandonava el gol de Cornellà on s'allotja aquesta afició. Des de llavors, se situa a l'altre extrem del camp, sobre el gol del Prat. La mala maror, però, venia de l'inici de la temporada 2012-2013, que va arrencar amb l'elecció del successor de Ramon Condal a la presidència del club. A la gra-

deria, les primeres banderes espanyoles i crits espanyolistes van aparèixer a l'octubre, durant la visita del Rayo Vallecano, un equip conegut per la seva afició anti-feixista i d'esquerres.

Poc després, el 19 de novembre de 2012, Joan Collet va ser escollit president a la junta general d'accionistes més conflictiva de la història recent del RCDE. Diversos assistents, entre ells Roberto Hernando, el van escridassar des de les

El Peñón agrupa, des de 2008, una seixantena de persones, que solen rondar els 40 anys i ja segueixen el RCDE a Sarrià

darreres files. La tensió va arribar al punt culminant quan l'orador Ernest Vilches va mostrar una estelada blanc-i-blava. Diversos ultres van ser interceptats mentre s'atansaven al faristol insultant-lo i amb actitud violenta. Entre ells, un home que l'estiu passat va ser detingut pels Mossos per incitar a l'odi des d'una emissora on s'emetia música RAC (*Rock Against Communism*). La postura oficial del club és que la situació està contro-

El bar Los Cazadores, antic lloc de trobada dels ultres, encara llueix una pintada amb el símbol del Frente por España el gener de 2014 / VÍCTOR SERRI

lada i que no hi ha un retorn ultra, però una font de la directiva admet: "Fa uns mesos que es va detectar el problema; hi ha gent infiltrada a la Curva". Aquesta font assenyala dos grups que s'han sumat a la reaparició de vells brigadistes: el Casal Tramuntana i la penya el Peñón. A aquests, s'hi afegeixen, segons altres fonts, la Guardia Joven i la penya El bar de Mou, però també els fantasma-gòrics Cusos, aficionats radicals, tant del RCDE com del Madrid, simpatitzants del grup Ultrasur.

El Peñón agrupa, des de 2008, una seixantena de persones, que solen rondar els 40 anys i ja segueixen el RCDE a Sarrià, explica un dels seus membres, Ricardo Abancens. "Dins el camp, som apolítics; fora, no", assegura Abancens, que diu que "l'única bandera nostra és la blanc-i-blava". No és cert. Ell mateix ha penjat fotos al seu compte de Facebook posant davant l'emblema del Peñón: una figura sobreimpresa en una bandera espanyola. De fet, el compte de Twitter del Peñón presenta la penya com un "grup espanyolitzador del RCDE" format per "feixistes, casposos, retrògrads, homòfobs, alcohòlics i intolerants". Abancens és fill d'un

Continua a la pàgina següent >>>

ESTIRANT DEL FIL

D'esquerra a dreta: Roberto Hernando, l'advocat Jose Maria Fuster-Fabra, Juan Garriga i Javier Rodríguez a la presentació del grup Español, futuro y tradición el desembre de 2009 / EFT

>>> Ve de la pàgina anterior

publicista d'èxit, José Ángel Abancens, que el 2011 va rebre un premi nacional de comunicació de mans de Mas. Un altre membre del Peñón és Carlos Gordún, executiu de la multinacional Keweenaw a l'Estat.

El lema del Peñón és *Españolismo, orgullo i tradición*. Molt similar a l'eslògan *Español, futuro y tradición*, nom d'un altre dels grups que han sorgit els darrers temps amb la intenció de repolititzar el club des d'un vessant ultraespanyolista. Tots dos grups i d'altres han impulsat la campanya que, per exemple, l'estiu passat va reivindicar que la selecció espanyola jugués un partit a Cornellà-El Prat. Però, si el Peñón és la força de xoc a la Curva, Español, futuro i tradición mira d'oferir una cara més respectable. De fet, aquesta plataforma va ser presentada, el desembre de 2009, per un dels membres del nucli impulsor, Roberto Hernando, i per un altre dirigent de PxC, l'exnebrerista Joan Garriga, acompanyats del lletrat Josep Maria Fuster-Fabra. Exadvocat del general Galindo en el judici dels GAL, ara, Fuster-Fabra defensa alguns dels mossos imputats per la mort de Juan Andrés Benítez al Raval i va ser impulsor de Ciutadans. Un altre dels impulsors del grup Español, futuro y tradición és Ernesto Martí Wetzel, un executiu d'una multinacional que admet obertament haver militat a Falange quan era estudiant de Dret, anar cada any al Valle de los Caídos i que s'autodefineix com a falangista. A Wetzel li agrada lluir una samarreta blanquiblava amb el nom del militar nazi Rommel i es vanta de ser net d'un general del Tercer Reich.

NERVIOSISME DINS EL CLUB

Davant la situació, el club assegura oficialment que la situació està controlada i manté l'equidistància entre les expressions d'ultraespanyolisme feixista i les d'independentistes que hi ha a la grada. Un portaveu oficial del RCDE, en unes declaracions a la Directa, no nega que hi hagi aquests grupuscles, però consi-

dera que "no han tingut transcendència pel que fa a la politització en un sentit o un altre". "Han quedat en una minoria", sosté.

En privat, en canvi, algunes veus de la directiva admeten que "és un problema greu". De fet, aquesta temporada, la directiva ha adoptat mesures als controls d'accessos, on treballa conjuntament amb els Mossos: per accedir a la zona de la Curva quan hi ha partits d'alt risc, cal mostrar el DNI a més del carnet de sòcia i, per comprar una entrada en aquest sector, és necessari tenir un carnet del club. D'aquesta manera, el RCDE malda per mantenir allunyats els elements que tenen prohibida l'entrada al camp. Els la pot prohibir el comitè de disciplina del club, que també està actiu, afegeixen fonts de la directiva. Ara bé, desvinculen l'acomiadament, el febrer passat, de l'antic cap de seguretat del club, Pedro Tomás Boticario, d'aquest estat d'alerta.

El club assegura que la situació està controlada però, en privat, alguns directius admeten que "és un problema greu"

A la graderia, l'afició observa aquesta evolució entre el temor i la indignació. Alguns seguidors que militen a forces catalanistes, independentistes o progressistes reconeixen la seva preocupació i expressen les ganes d'articular una resposta, però també mostren molta por de ser descobertes per una afició radical que ha exercit la violència massa vegades. Una violència que Ernest Vilches, l'home de l'estelada blanc-i-blava, va estar a punt de tastar de prop. Amb tot, Vilches és un dels impulsors de la Penya Roger de Llúria, adherida a l'Assemblea Nacional Catalana. Hi ha d'altres aficionades que han mantingut contactes amb Unitat Contra el Feixisme i el Racisme (UCFR) per implantar una iniciativa anti-feixista a Cornellà-El Prat. Però encara no han sortit de l'armari. 4

El Casal Tramuntana, entre els ultres del RCDE des del primer moment

Un dels primers àmbits on es va fer notar el Casal Tramuntana va ser l'afició més radical del RCDE. Quan el local que aquest grup neofeixista manté al barri del Clot de Barcelona tot just començava a caminar –va obrir el gener de 2012–, els Mossos d'Esquadra van començar a requisar banderes de la Casa Pound als voltants de Cornellà-El Prat. La Casa Pound és el moviment autodefinint com a "feixisme del tercer mil·lenni" que va inspirar els ultres del Casal Tramuntana i la seva ensenya, una tortuga dins un cercle blanc i negre sobre un fons vermell, va ser inclosa, aquella temporada, al catàleg de símbols vetats als estadis de futbol dels Mossos.

Des de llavors, el Tramuntana ha mantingut la presència dins els àmbits més ultres de l'afició del RCDE i no només amb l'assistència habitual al camp d'elements com Alejandro Fernández o Sergio Concepción, de les joventuts identitàries. Cornellà-El Prat va ser un dels indrets on el Tramuntana va portar la seva campanya publicitària durant les setmanes prèvies al 12 d'octubre passat. Fonts de la directiva admeten que la presència d'aquest grup ha estat un dels factors del revifament ultra.

La persistència de les Brigadas Blanquiazules

Les Brigadas Blanquiazules s'han apaïvagat durant la darrera dècada, però no han desaparegut: alguns joves han esdevingut ultres a l'ombra de la seva estètica i èpica. Així ho palesa l'acusació formulada per la fiscalia contra els setze majors d'edat acusats de perpetrar l'atac que gairebé va costar la vida a un jove de setze anys el març de 2012 davant la discoteca Stroika de Manresa. Tots ells acumulaven més d'una desena de detencions, una altra desena de denúncies i nombroses identificacions per haver participat en batesses, moltes d'elles relacionades amb la seva militància a les Brigadas Blanquiazules, els Cusos i els Hooligans Vallès, un grup d'ultres actius a l'estadi de la Nova Creu Alta de Sabadell. Cristian A.H., per exemple, havia estat detingut l'abril de 2010 per causar desordres públics durant l'Espanyol-Barça a l'estadi Cornellà-El Prat. Un altre dels detinguts, Cristian C.M., que havia estat denunciat l'abril de 2006 per amenaçar un àrbitre, va ser identificat, el gener de 2012, per la seva participació en un aldarull als accessos de l'estadi abans d'un partit.

Les Brigadas Blanquiazules a l'estadi de Sarrià als anys 90 / ARXIU

REPASSEM LA TRAJECTÒRIA DE L'AFICIÓ EXTREMISTA DEL RCDE D'ENÇÀ DE LA SEVA ECLOSIÓ ALS ANYS VUITANTA

BBBB: ultraespanyolisme en clau esportiva

Carles Viñas

@CarlesVinyas

Nascudes el 1985 a recer de l'aparició dels Boixos Nois, les Brigadas Blanquiazules (BBBB) van esdevenir el principal col·lectiu d'afició radical del RCD Espanyol. Tot i el precedent de la Peña Juvenil, un grup d'animació creat l'any 1981, una vuitantena de joves van decidir formar un nou focus de suport, que es va ubicar al gol sud del camp de Sarrià. La presència massiva d'afició barcelonista al desaparegut estadi durant el derbi de la temporada 1984-85 i les contínues agressions que patien les aficionades *periques* van motivar la concreció d'aquest nucli, que va adoptar el model ultra italià com a referent. Sense comptar amb el suport del club, aleshores presidit per Antoni Baró, les BBBB es van consolidar com una alternativa a la Peña Juvenil, que sí que gaudia del beneplàcit de la directiva.

D'ençà la seva fundació, les BBBB es van caracteritzar per la seva politització. Un extremisme ideològic explicat al seu logotip, la cèlebre *totenkopf* (calavera) emprada per les SS envoltada d'una creu cèltica, l'emblema del neofeixisme europeu. De fet, molts d'aquests primers membres de les Brigadas mantenien lligams amb la ultradreta espanyolista. No debades, assistien als actes convocats per formacions com Juntas Españolas (JEE).

Les Brigadas Blanquiazules van ocupar el buit originat pel fracàs electoral de la ultradreta de finals dels anys 80

En un d'aquests esdeveniments, l'*Home-naje a la bandera de España* celebrat el 12 d'octubre de 1991, els brigadistes van participar en la ràtzia ultradretana duta a terme al barri de Sants i pel centre de Barcelona. Malgrat tot, la relació entre les BBBB i els grups d'extrema dreta mai no va ser orgànica. La defensa a ultrança de l'espanyolitat a les graderies i a peu de carrer va ser la seva marca identitària. En aquest sentit, les Brigadas van ocupar el buit originat pel fracàs electoral de la

ultradreta i van esdevenir el seu relleu generacional natural.

Entre l'afició espanyolista que va freqüentar aquestes manifestacions d'extrema dreta a finals dels anys vuitanta i inicis dels noranta, destacava un nucli format per caps rapats neonazis. Un contingent que va accentuar el pòsit ideològic del grup radical blanc-i-blau i el va acabar liderant. A més, la dissolució de la Peña Juvenil, la temporada 1987-88, va provocar que les Brigadas es convertissin en l'únic referent del jovent a l'estadi de Sarrià, fet que també va afavorir el seu creixement.

Ben aviat, però, les topades violentes amb les aficions rivals van catapultar les BBBB a les pàgines dels diaris. Els primers enfrontaments amb l'afició barcelonista es van produir al final d'un derbi celebrat l'octubre de 1986. Pocs mesos després, els radicals blanc-i-blaus es van enfrontar als ultres del Milan desplaçats a Barcelona, un episodi que es va conèixer com la *nit dels ganivets llargs*. L'espiral de violència va arribar al seu punt d'inflexió el gener de 1991 amb la mort d'un membre de les Brigadas, Frédéric Rouquier, a mans de cinc radicals blaugranes.

La pressió policial exercida sobre les bandes de caps rapats i les aficionades del futbol arran de l'alarma social generada per la seva violència va comportar el seu decreixement i fragmentació. En aquest context, amb l'equip a segona divisió, es va impulsar la creació d'un nou grup d'animació, els Irreductibles, on es van integrar les BBBB, la renas-

Les topades violentes amb les aficions rivals van catapultar les Brigadas a les pàgines dels diaris

cuda Peña Juvenil i la Peña Universitaria Blanquiazul. El novembre de 1993, es va oficialitzar aquest nou projecte, que va comptar amb el suport del club i es va definir com a apolític i no violent.

L'any 1997, el Reial Club Deportiu Espanyol (RCDE) es va convertir en societat anònima esportiva i es va vendre l'estadi de Sarrià arran dels deutes contrets, fet que va provocar el trasllat

Membres de les Brigadas Blanquiazules en una fotografia extreta d'un fòrum feixista de la xarxa / ARXIU

a l'Estadi Olímpic de Montjuïc. Durant el darrer partit jugat al vell estadi, les Brigadas van protagonitzar uns aldarulls que, *de facto*, van suposar la dissolució dels Irreductibles. Al nou emplaçament, els ultres blanc-i-blaus van patir un control policial més fort, que va provocar un descens de membres. El 2003, el club va intentar aglutinar l'animació en un únic focus, la Curva Jove, que va integrar les BBBB i la Peña Juvenil Españolista. Disconformes amb la política de catalanització del club iniciada pel consell directiu, els brigadistes també van acabar abandonant aquest grup.

A Cornellà-El Prat, la situació s'ha perpetuat. Amb els membres del grup disseminats a diversos sectors del camp i la pressió exercida per la seguretat del club, la seva activitat ha quedat reduïda a les trobades als bars dels voltants de l'estadi quan hi ha partits significatius i als desplaçaments. La invisibilitat del grup a les graderies, però, no ha implicat la seva desaparició. Tot i el seu evident declivi, el grup es manté com una marca de l'espanyolisme extrem a Catalunya, que avança el vessant ideològic a l'esportiu. ♦

AIXÍ ESTÀ EL PATI

AIXÍ ESTÀ EL PATI

8-9

L'Ajuntament de Barcelona arriba a un acord de compra amb la propietat de la Flor de Maig del Poblenou i es compromet a cedir-ne la gestió a les actuals ocupants

DRETS SOCIALS // LA MORT DE QUATRE INFANTS DESTAPA LA CRUA REALITAT EXISTENT AL MUNICIPI

Incendi al Vendrell: desconfiança i precarietat

Arkaitz Iza

@arkaitziza

La població del Vendrell es va llevar, el 26 de març, amb la notícia de la pèrdua de quatre veïns. Eren Ayoub, Thami, Mohammed i Ousama, quatre infants de tres, cinc, vuit i dotze anys. Veïns del barri dels Pisos Planes de la capital del Baix Penedès, eren alumnes de l'escola Teresina Martorell i jugadors de l'equip de futbol infantil del municipi. Quatre nens que jugaven, es barallaven, es reconciliaven i continuaven jugant, com qualsevol infant.

Aquella nit de dimarts, un incendi va sorprendre la família, integrada per cinc fills, una filla, el pare i la mare. Les flames van començar cap a les onze de la nit, segons testimonis presencials, i van cremar l'habitatge de 60 metres quadrats on vivien. Els Bombers de la Generalitat, quan van arribar, es van trobar amb un foc "completament desenvolupat que havia trencat vidres i tenia un flux lliure d'oxigen", circumstància que feia créixer l'incendi. Tot apunta que l'origen del foc estaria relacionat amb la crema d'una espelma, però aquest extrem no ha estat confirmat per les fonts oficials que ho investiguen.

Alguns testimonis del succés discrepen de la versió oficial donada pel Departament d'Interior

Segons la versió oficial que es va difondre mitjançant un comunicat del servei de premsa de la Generalitat de Catalunya, l'avís de l'incendi va arribar a les 23:40h. Es van mobilitzar set dotacions del cos de Bombers de la Generalitat, que, sis minuts després, es trobaven al lloc dels fets treballant per apagar l'incendi que

va acabar amb la vida dels quatre infants vendrellencs. Segons aquesta mateixa versió, a les 00:37h els bombers van considerar que el foc estava del tot apagat.

Alguns testimonis que van poder veure el succés en primera persona, però, discrepen de la versió oficial donada pel Departament d'Interior i el seu conseller, Ramon Espadaler. Un d'aquests veïns va mostrar a qui escriu aquest article la pantalla del seu mòbil, on figurava una trucada al telèfon 112 feta a les 23:07h. És per això que assegura que els serveis d'emergència no es van mobilitzar fins mitja hora més tard, ja que, segons els van fer saber, "creien que es tractava d'una trucada falsa".

"Hi ha una baralla al barri i, en cinc minuts, ens trobem rodejats de Mosos d'Esquadra amb escopetes de pilotes i porres, armats fins a les dents. En

canvi, truques perquè hi ha un incendi i només els ve al cap que pot ser una trucada falsa pel barri des d'on es fa. És una actitud que no podem permetre. És vergonyós que es desatenguin trucades als serveis d'emergències i s'enviïn els bombers mitja hora tard perquè és un barri amb una taxa alta de migració". En aquest sentit, denuncia, "no és la primera vegada que un servei d'emergència es retarda per aquest motiu".

INGRÉS A L'HOSPITAL

El pare de la família, de 51 anys, va ser traslladat d'urgència a l'Hospital de la Vall d'Hebron, amb un 11% del cos amb cremades de primer i segon grau. La mare, la filla petita de dos anys i el fill gran de divuit van ser traslladats a l'Hospital Comarcal del Vendrell per descartar lesions secundàries. El noi va ser donat

d'alta i la mare i la filla petita van ser traslladades a la Vall d'Hebron per fer-los un examen més exhaustiu de les lesions. Els quatre germans mitjans, en canvi, van ser localitzats pels Bombers amb cremades mortals per tot el cos i, al voltant de les quatre de la matinada, la comitiva judicial desplaçada fins allà va ordenar l'aixecament dels cadàvers.

L'endemà i els dies després del tràgic succés, les mostres de solidaritat, indignació i ràbia pels fets van ser nombroses i visibles per part de les amistats i conegudes de la família i, també, de moltes vendrellenques, que volien denunciar les condicions de precarietat en què vivia la família, que no són una excepció al barri dels Pisos Planes.

EL BARRI DE PISOS PLANES

Aquesta família vivia al Vendrell des de fa vint anys. Tenien una petita carnisseria al barri, amb la qual intentaven mantenir el dia a dia de la família i sobreviure com podien. Accidentalment, l'any 2010, la botiga va patir un incendi. Al no disposar de cap assegurança que pogués cobrir els desperfectes es van arruïnar. El pare de la família es va veure obligat a fer diverses feines perquè la família pogués tirar endavant, però no hi arribaven i, el 2011, van rebre una notificació judicial que els obligava a abandonar la llar.

Tot i que van demanar ajut als Serveis Socials de l'Ajuntament del Vendrell, se'ls va denegar l'aixopluc d'habitatge i es van veure obligades a abandonar casa seva i anar a viure en un pis del terme municipal de Santa Oliva -a la mateixa comarca-, propietat d'una persona propera que els va autoritzar a viure-hi com a favor.

Passat un temps i adonant-se de l'estat d'abandonament en què es trobava la seva antiga llar, van decidir tornar-hi. Van entrar al pis, van reparar la instal·lació elèctrica i s'hi van acomodar. A l'espai, de 60 metres quadrats, amb prou

Concentració en homenatge als nens morts convocada el divendres 28 de març / MARC GUITART (BAIX PENEDES DIARI)

Aspecte de l'habitatge incendiat
/ MARC GUITART
(BAIX PENEDÈS DIARI)

Minut de silenci a la plaça Vella el 26 de març, dia dels fets
/ MARC GUITART
(BAIX PENEDÈS DIARI)

feines hi cabien, tenint en compte que hi tenien les seves pertinences: roba, llocs, motxilles de l'escola...

Una acumulació de materials potencialment combustibles que podien desencadenar una desgràcia, com la que va passar. Malauradament, no és l'única família del Vendrell (ni d'arreu) que es troba en aquesta situació.

La gent que viu al barri dels Pisos Planes mostra preocupació per la situació. "Som gent pobra, que sobrevivim amb el que podem i no sabem si l'endemà podrem alimentar els nostres fills", explica una parella de menys de 30 anys amb tres criatures. De fet, el Vendrell és un municipi molt afectat per la crisi actual. Segons dades de l'Ajuntament, una quarta part de la població vendrellenca es troba a l'atur.

Una dada que palesa que la situació socioeconòmica d'aquesta família no és cap excepció, tal com podem comprovar si fem una passejada pels carrers del barri, consternat per la tragèdia.

"Pisos Planes s'ha convertit en un barri que volen criminalitzar per la concentració de persones migrades que hi vivim"

Ens trobem una dona de prop de cinquanta anys d'origen magribí que ens explica: "Hi vivim famílies senceres, aquí, fins i tot dues famílies; són pisos que, de vegades, no disposen d'aigua

potable ni llum i on has de buscar maneres per poder escalfar la casa i no morir de fred". A més, les instal·lacions elèctriques de les edificacions del barri "es troben en una situació d'abandonament i de deteriorament que posa en perill la integritat dels habitatges i dels veïns", assevera. Després passejar pels carrers d'aquest barri, constatem que no s'hi veu cap boca d'incendis i que la manca de manteniment dels carrers és evident.

El veïnat relaciona la manca de recursos amb la creixent xacra racista existent al poble i denuncia que "Pisos Planes s'ha convertit en un barri que volen criminalitzar per la concentració de persones migrades que hi vivim", tal com afirma una noia de divuit anys d'origen migrant. ◀

Els regidors de **Plataforma per Catalunya** abandonen el minut de silenci en memòria de les criatures mortes

Entre les mostres de suport de la ciutadania vendrellenca, destaca el minut de silenci que es va fer a la plaça Vella de la vila l'endemà dels fets, durant el qual centenars de ciutadans i ciutadanes van voler donar suport a la família i les amistats de les víctimes.

Però els regidors del partit ultradretà Plataforma per Catalunya (PxC) van posar en entredit l'homenatge i el minut de silenci, on se suposava que havien de participar tots els regidors i regidores de l'Ajuntament. Dels seus cinc representants, només tres van assistir al ple d'urgència que es va fer abans de l'acte i, a més, van abandonar l'homenatge i el minut de silenci abans que acabés, davant la sorpresa de tothom.

Diversos membres de l'Associació Cultural Àrab del Vendrell presents a l'acte expliquen que estan farts que es produeixin "aquestes faltes de respecte que ens discriminen pel fet de néixer on vam néixer, nosaltres o els nostres pares". En aquest mateix sentit, durant la concentració, la noia de divuit anys que havien trobat durant la passejada pel barri de Pisos Planes ens interpel·la i argumenta: "Som immigrants o fills d'immigrants, però vivim en la mateixa situació de precarietat que molts vendrellencs de tota la vida. I hem de treballar dur igualment per portar un tros de pa a la boca dels nostres fills, ja que ningú no ho té fàcil. Som persones, no animals! I estem farts d'aquest racisme que, a l'ajuntament del Vendrell, està representat pels cinc regidors de PxC, que no fan més que mostrar la seva xenofòbia". "És una qüestió de classe, no és pas pel nostre color de pell, la nostra religió o la nostra cultura; si, entre tots, no acabem amb aquestes persones que dificulten la convivència, es repetiran desgràcies per culpa del sistema econòmic i del racisme existent als carrers".

En aquest sentit, altres membres de la comunitat migrant vendrellenca denuncien les expressions racistes de què han fet gala certs individus a les xarxes socials i a diversos mitjans digitals, amb comentaris de l'estil "quatre moros menys" o criticant que la família migrada visqués al Vendrell sense tenir recursos: "Si no tenen res, que fotin el camp, que aquí no hi pinten res".

AIXÍ ESTÀ EL PATI

URBANISME // L'AJUNTAMENT ARRIBA A UN ACORD DE COMPRA AMB LA PROPIETAT DE L'EDIFICI I ES COMPROMET A CEDIR-NE LA GESTIÓ A LES OCUPANTS ACTUALS

El veïnat del Poblenou 'recoopera' la Flor de Maig

Quique Badia

@qbadiamasoni

“L’Ajuntament de Barcelona ha arribat a un acord d’adquisició amb l’actual propietat de l’històric edifici de la cooperativa poblenovina de la Flor de Maig i s’ha compromès a cedir l’espai sota el model de gestió autònoma al grup que actualment l’està utilitzant”, anunciava la web del col·lectiu que, des de l’octubre de 2012, ocupa aquest símbol del cooperativisme barceloní. La notícia va arribar un dia abans del judici que, presumiblement, podria dictar una sentència desfavorable a les ocupants, fet que podria derivar en el desallotjament de l’Ateneu. Segons aquest comunicat, a més d’aturar el desallotjament, el regidor del districte, Eduard Freixedes, s’hauria compromès a obrir un procés que acabarà en cessió al grup que actualment en fa ús, igual que en el cas del complex fabril de Can Batlló, al barri de la Bordeta.

La plataforma va començar un pols per exigir la municipalització de l’espai i la cessió l’octubre de 2012

Uns dies abans, diferents associacions del Poblenou van fer una roda de premsa per exigir que l’Ateneu Flor de Maig fos declarat Bé Cultural d’Interès Local, segons l’advocat Andrés García, amb l’objectiu de blindar l’edifici i el que significa. “D’una banda, aquesta iniciativa conté una part simbòlica: reconèixer, a nivell administratiu i polític, la importància d’aquest edifici pel barri, no només pel que fa a l’arquitectura, sinó per tot el que hi ha passat a dins”, explica García, “i, de l’altra, pretén assolir un grau més elevat de protecció: des que la qüestió es presenta fins que es resol, no es poden concedir llicències d’activitats sobre aquest espai”, acaba.

Pel que fa al judici que es va dur a terme el dijous 28 de març, Andrés García explica que el procés va tirar endavant perquè, tot i que ja hi ha un acord de compra, la propietat ha decidit no retirar la demanda fins que l’acord es concreti per, d’aquesta manera, intentar executar-la. “El que nosaltres vam presentar al judici és que els propietaris no

havien aportat el títol de propietat adequat, només havien dut una nota simple del registre”, diu l’advocat. “Considerem que no queda clar l’origen de la transmissió patrimonial d’aquest bé”, insisteix.

Però, malgrat les complicacions judicials que hi pugui haver, el col·lectiu assegura que aquesta victòria és fruit d’un procés de “ferma desobediència” iniciat amb l’ocupació de l’immoble per part del veïnat del Poblenou fa un any i mig. De fet, un element que cal tenir en compte és que, segons García, l’Ajuntament de Barcelona ja ha dit que, com a futur propietari de l’edifici, és contrari al desallotjament.

L’OCUPACIÓ DE L’ATENEU

El 20 d’octubre de 2012, després que l’Ajuntament de Barcelona decidís rescindir el contracte de lloguer amb els propietaris de l’edifici -vuit germans parapetats rere la societat Toran Aguilar, Carmen y CIA- excusant-se en el fet que no podia assumir els 4.500 euros men-

suals que pagava en concepte d’arrendament, la plataforma Recuperem la Flor de Maig va començar un pols amb el consistori barceloní per exigir la municipalització de l’espai i la cessió. Després d’una cercavila que va recórrer els carrers del barri, prop de 150 veïnes del Poblenou van reobrir les portes de l’edifici. Amb l’ocupació, l’associacionisme veïnal va forçar la creació d’una comissió que tenia l’objectiu de convertir l’immoble en un equipament públic. I així començava l’última fase d’una llarga història de resistència.

HISTÒRIA I MEMÒRIA

La Flor de Maig es va fundar l’any 1890 a partir de l’aportació de setze sòcies individuals, que van posar 25 pessetes cadascuna. Quatre anys més tard, aquestes sòcies van finançar la construcció d’un edifici on avui hi ha el carrer Doctor Trueta, que esdevindria la seu de la cooperativa. La cooperativa pren el nom d’una de les composicions d’Anselm Clavé, el pre-

Edifici de la Flor de Maig al Poblenou
/ ROBERT BONET

cursor de la coral obrera a Catalunya. La iniciativa no va deixar de créixer i, l’any 1915, ja garantia pensions per a les discapacitades i la gent gran que en formava part. Anys abans, les sòcies ja havien comprat altres edificis i una granja a Cerdanyola del Vallès, mitjançant la qual produïen els seus propis aliments, que venien a preus barats a la cooperativa de consum de l’entitat.

La Flor de Maig es va fundar l’any 1890 amb l’aportació de setze sòcies que van posar 25 pessetes cadascuna

Úrsula Soler, veïna del barri, explica que, amb la Llei d’Incautació de Béns Marxistes que va imposar el govern franquista, la seu de la cooperativa va passar a mans de l’Organització Sindical Espanyola (OSE) -popularment coneguda

Ocupació del museu del Disseny de la plaça de les Glòries per part del col·lectiu de suport a la Flor de Maig el 16 d'octubre de 2013 / ROBERT BONET

com el Sindicat Vertical- fins que, l'any 1947, la va comprar Francesc Camps i Puntas, l'alcalde franquista de Granollers. Abans d'aquest traspàs, les últimes sòcies de l'entitat, desposseïdes de la seva seu, es van haver d'hipotecar i, anys més tard, van haver de liquidar els béns immobles i de les finques fins que, l'any 1950, la cooperativa va tancar del tot. A partir d'aquest punt, es perd el fil de la transmissió de la propietat d'aquest edifici fins que s'arriba a la família Aguilar, actual propietària de l'edifici, segons documents de l'any 2000.

Soler explica que, l'any 1978, després d'un seguit de manifestacions veïnals, l'Ajuntament de Barcelona va arribar a un acord amb la família Aguilar i els va començar a pagar el lloguer, que rescindien l'any 2012, amb l'objectiu d'ubicar part de la vida associativa del Poblenou a la Flor de Maig. "Però, amb l'obertura del Centre Cívic de Can Felipa, l'Ateneu es va buidant", explica la veïna.

EL PAPER DEL MOVIMENT VEÏNAL

"Cal emmarcar aquesta victòria en la importància que té la Flor de Maig pel barri. Ha estat una demanda molt sentida", explica Joan Maria Soler, de l'Associació de Veïnes del Poblenou. La con-

cessió del premi Sant Martí a la Flor de Maig, un premi que vol reconèixer les tasques d'especial rellevància o d'interès públic pel districte o per a la ciutat, tot i que es tracta d'un espai ocupat, és una mostra inequívoca del suport veïnal amb què compta la iniciativa, segons Soler. "El coixí de suport que ha ofert el barri ha estat un element determinant per aquesta victòria", assegura el veí.

Preguntat pel paper de l'associació de veïns en aquesta lluita, Joan Maria Soler respon: "Per a nosaltres, l'autogestió de la Flor de Maig és un element molt important de la proposta. Des de l'associació, oferim cobertura a la lluita de l'Ateneu, però el respecte pels processos assemblearis és una qüestió determinant per a les que la integrem".

REVIFALLA COOPERATIVISTA

La lluita de la Flor de Maig no és un cas aïllat. Després d'anys de mobilitzacions, les veïnes del barri de la Barceloneta van arrencar recentment un compromís del districte pel que fa a l'adquisició de la seu de la històrica cooperativa del Segle xx -que ara és propietat de la immobiliària Filodomo SL- així com la cessió de l'equipament a l'associacionisme veïnal.

Andrés García corrobora la tesi de la

voluntat generalitzada (i organitzada) de fer ressorgir el cooperativisme, que va tenir el seu punt àlgid durant el primer terç del segle xx a la ciutat de Barcelona.

"Cal emmarcar aquesta victòria en la importància que té la Flor de Maig pel barri", diu Joan Maria Soler

"Des del primer moment, teníem clar que la Flor de Maig havia de ser un equipament per a les entitats del barri, però també un símbol a través del qual reivindicar el passat cooperativista de l'edifici. És una de les nostres línies de treball: la recuperació de la memòria cooperativa", explica l'advocat. "A l'Ateneu, ara mateix, hi ha la coordinadora de cooperatives de consum del barri, que és una mostra de la voluntat de fer ressorgir aquesta pràctica", acaba. ◀

+info:
barriscooperatius.barripoble-
sec.org
@ciutatcomuna

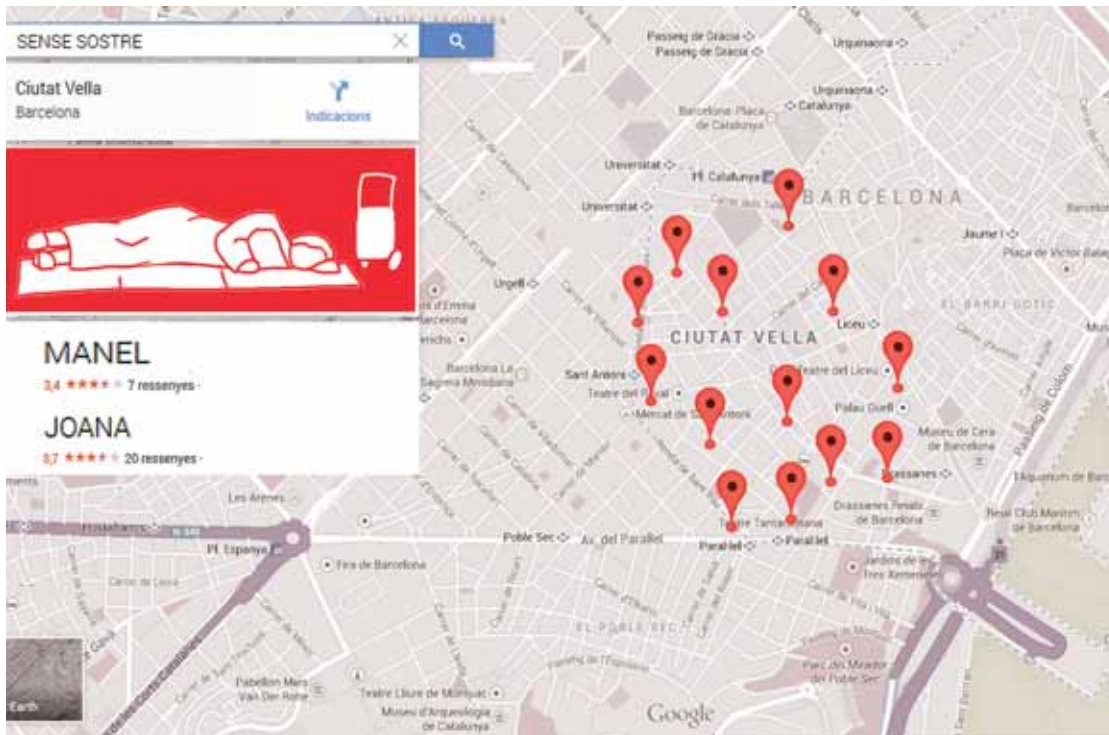
Barris Cooperatius, Ciutat Comuna

En la línia del que declara l'advocat de la Flor de Maig, els dies 4 i 5 d'abril, l'espai recuperat de Can Batlló acollirà les jornades Barris Cooperatius, Ciutat Comuna, que volen convertir-se, segons la web de la iniciativa, en "un espai de trobada, coordinació, aprenentatge i discussió entre aquells projectes que tenen un arrelament al territori i que practiquen la cooperació social als barris" de Barcelona. La iniciativa, sorgida de la proposta de Cooperasec i l'Ateneu Cooperatiu La Base (Poblesec), de Can Batlló, de la Xarxa d'Economia Solidària (XES) i de les cooperatives de treball La Ciutat Invisible o La Col, entre altres, vol posar sobre la taula la necessitat de "reapropiació cooperativa dels barris" per combatre la "ciutat capitalista".

A DEBAT

Mentre Ciutat Vella dorm

Joan Suqué

Activista

@La_Directa

Hi ha una petita diferència entre els qui ho perden tot i els qui no. És tan petita que, sovint, anant d'un lloc a l'altre, la perdem als indrets més inesperats. La clau -una peça de metall que, un cop introduïda al pany i feta girar, obre la porta de casa- és l'única seguretat que tenim per saber que les nostres vides continuaran com les hem

Les causes principals per convertir-se en persones sense sostre són, gairebé sempre, motius 'estructurals'

entès fins ara. Ja sigui la clau d'un piset normal de ciutadà normal, la d'un pis pastera o la d'una mansió amb piscina i jardí, les claus no acostumen a fer més de set o vuit centímetres ni a pesar més de cent grams.

Si ens volem acostar al fenomen dels qui, un dia, les van perdre i no les van tornar a trobar, preguntar-se els perquè ens pot orientar. Aviat veurem

que ningú no neix amb la predisposició de passar les nits al ras i abrigar-se entre cartons: les causes principals que han dut els sense sostre a convertir-se en sense sostre són, gairebé sempre, motius *estructurals*. O sigui: no poder pagar el lloguer o la hipoteca, viure un atur sobtat, tenir una malaltia quan no t'ho pots permetre, no tenir a qui acudir... Factors, tots ells, que, sovint, s'escapen del control individual de qualsevol. D'ençà d'això que en diem crisi, el cens de gent que fa el llit allà on pot ha augmentat considerablement. A l'altra banda del mirall d'aquesta realitat numèrica, hi ha el pressupost de les fundacions amb voluntaris o el que les institucions destinen a aquesta problemàtica. La indigència perllongada augmenta al mateix ritme que disminueixen els recursos destinats a pal·liar-la.

Però, això és així a tota la ciutat? Sembla que no. Al districte de Ciutat Vella (que una antiga regidora desitjava que fos "l'aparador de la ciutat"), l'Ajuntament s'ha proposat prendre's el tema seriosament. La intenció és aconseguir que ningú no dormi al carrer i el mètode, encara que gens innovador, pot resultar sorprenent: els qui, aparentment, no tenen res són convidats formalment a tenir molt menys encara. O a desaparèixer. En el transcurs d'una

operació batejada amb el nom de Diana (tractant-se de la deessa romana de la caça, el nom és un pèl desafortunat), el darrer any, dos centenars llargs de persones que dormen al carrer han estat multades i coaccionades, precisament, per dormir al carrer. Si rellegim la frase, *s'han multat persones que dormen al carrer per dormir al carrer*, probablement, ens semblarà que conté un error gramatical. Però l'únic erroni, en tot això, és allò que el Photoshop s'encarrega d'esborrar de les postals del barri Gòtic, el

La indigència perllongada augmenta al mateix ritme que disminueixen els recursos destinats a pal·liar-la

Raval, la Barceloneta i el Born: els barcelonins que no són dignes d'aparador. Amb paciència i perseverança, l'operació Diana està definint l'ideal i, alhora, empra els mitjans de què disposa: la Guàrdia Urbana, que patrulla de nit amb la jaqueta tallavent reglamentària i la calefacció posada i atura el cotxe quan els fars localitzen nius humans. Se'ls reconeix per l'acumulació de mantes, caixes de cartró i objectes miserables

que creuen posseir. Un cop despertats i identificats, se'ls convida a fotre el camp amb penalitzacions econòmiques a fons perdut i amb frases d'astúcia policial del tipus: "Demà no et vull veure per aquí". Sovint, les seves poques propietats i el carret on les transporten queden en custòdia forçada dels serveis municipals de neteja i el desallotjament s'exigeix que sigui immediat. Normalment, tot funciona sense incidències, com si els qui no tenen res fossin els més resignats a complir la llei.

Els qui saben de què va això de dormir al carrer adverteixen del perill que comporta la mesura: quan es tria dormir al lloc més vital de la ciutat, Ciutat Vella, es fa perquè, lluny del trànsit humà, s'és extremament vulnerable. Les agressions físiques i sexuals, els robatoris i els menyspreus o els ensurts augmenten de probabilitat a mesura que hom s'allunya dels punts neuràlgics de presències humanes. De nit o de dia: a més aïllament, més risc. Així doncs, aquesta interpretació d'una normativa aprovada per l'anterior govern municipal augmenta la percepció dels més pobres entre els pobres com a marginats i sobers. Els empeny allí on les condicions de vida són més hostils.

A Ciutat Vella, però, fora de les institucions, hi ha nombroses persones que es donen suport de manera constant i

Quan es tria dormir a Ciutat Vella, es fa perquè, lluny del trànsit humà, s'és extremament vulnerable

eficient. Tampoc hi manca la cultura de fer front a l'adversitat, prou arrelada en el temps i encara enriquida pels qui han vingut de llocs on és molt viva. Això ha provocat, més aviat per l'augment vertiginós de la indigència que no pas per cap operació Diana, l'aparició de solucions d'urgència que arreglen el present immediat -col·lectes, cessions d'espais (locals fora d'horari o places de pàrquing) on passar la nit, xarxes no lucratives de regularització de papers, donacions d'aliments o altres béns bàsics- i també d'accions organitzades de fons i amb perspectiva de futur: la PAH va ocupar un edifici on s'han realitzat quatre famílies; el CSO la Carboneria, recentment desallotjat, va consolidar un menjador popular a la plaça Folch i Torres... Gent desperta que ha pres consciència que dormir al carrer cada vegada és més perillós. És el paisatge oníric d'un malson que no volem haver de patir mai. Ni nosaltres ni els nostres. ◀

/ KNY SMILE

PERSPECTIVA

L'assetjament a la universitat: contra la llei del silenci

Glòria Casas Vila

Sociòloga

@La_Directa

El 13 de gener d'enguany, la web de la DIRECTA va fer públic el cas escandalós d'assetjament sexual exercit pel catedràtic de Sociologia Jesús De Miguel contra diferents alumnes, amb un procés judicial arxivat per prescripció i un nombre molt llarg de víctimes (fins a catorze persones van declarar haver patit aquesta violència només durant el curs 2007/08). Aquest cas sòrdid és un entre tants a la universitat, que, excepcionalment, ha sortit a la llum pública.

L'assetjament sexual i l'assetjament psicològic són dos tipus de violència que busquen la submissió i la destrucció de la víctima per part de la persona assetjadora. En el cas de l'assetjament sexual com a forma de violència masclista específica contra les dones, cal entendre'l dins el marc de les relacions de poder entre homes i dones existent a la nostra societat patriarcal. Un macroestudi europeu sobre violències masclistes que acaba de publicar l'Agència de Drets

Fonamentals de la UE, amb una mostra de 46.000 dones entrevistades, revela que l'assetjament sexual és "una vivència corrent i omnipresent". L'assetjament psicològic està fet de comentaris, d'indirectes, de mirades, de tons de veu marcats pel menyspreu, la denigració i la manipulació. És un dels mecanismes de les violències masclistes en la parella, però també pot ser exercit en l'àmbit

L'estructura universitària és jeràrquica i patriarcal i es caracteritza per unes relacions de poder molt fortes

laboral, tant per homes com per dones. Ambdós són fenòmens existents en la nostra societat que rarament són denunciats i el què predomina en la majoria dels casos és la manca de reconeixement del dany. En l'àmbit laboral, les víctimes, aïllades prèviament per la persona assetjadora, massa sovint perden el seu lloc de treball, patint soles totes les conseqüències de l'assetjament. Segons

tots els estudis, l'impacte sobre la seva salut és brutal.

Com afirma el Col·lectiu de Lluita Antisexista contra l'Assetjament Sexual a l'Ensenyament Superior (CLASCHES) basat a França: "Les universitats busquen conservar i preservar la seva imatge d'indrets de saber impermeables a les relacions de poder, a les desigualtats, a les discriminacions i, sobretot, a les desigualtats sexistes i sexuals". Res més lluny de la realitat: l'estructura universitària és profundament jeràrquica i patriarcal i es caracteritza per unes relacions de poder i de dependència molt fortes (quasi feudals). La psiquiatra Marie-France Hirigoyen, referència internacional, al seu llibre *L'assetjament moral a la feina*, explica que l'assetjament psicològic és més brutal en el sector privat i més perniciós en el públic. Dins el món de la recerca, els processos d'assetjament psicològic estan molt banalitzats: molt pocs casos s'acaben fent públics. La universitat és un món de taurons, una *jungla*, segons Hirigoyen. Com que les places són poques, la competència és feroç i les lluites sagnants. La precarietat creixent incrementa els abusos de poder i les

violències. L'assetjament existeix perquè tota una estructura permet que existeixi i, per tant, cal evitar les lectures que *psicologitzen* i individualitzen el problema.

Lluitar contra l'assetjament a la universitat és una batalla molt dura perquè la jerarquia universitària, organitzada de manera corporativista, gairebé mai no dona suport a les víctimes, sinó que, sovint, protegeix i encobreix les persones assetjadores i manté la llei del silenci. Malgrat les lleis existents, encara ens trobem amb una manca completa de recursos de prevenció, estem al nivell zero d'una resposta institucional adequada a la gravetat del problema, de suport a les víctimes i sanció dels agressors. Quan les víctimes busquen justícia, topen amb moltes dificultats. La primera d'elles és provar l'assetjament. Massa sovint, en els poquíssims casos de processos disciplinaris que hi ha hagut, els testimonis són intimidats i la persona que denuncia pateix pressions, inclosa l'amenaça de denúncia per difamació per part de la persona assetjadora (una amenaça que, en molts casos, es fa efectiva).

L'assetjament sexual i el psicològic són dos tipus de violència que busquen la submissió i la destrucció de la víctima

Jo mateixa he experimentat moltes d'aquestes coses treballant en una universitat suïssa. He patit assetjament psicològic per part de la meua directora de tesi. Després de sis mesos d'investigació externa, un grup de persones expertes ho ha confirmat (segons les lleis i la jurisprudència en vigor a Suïssa, país ultracapitalista on el dret del treball és ben feble). Comprendre i polititzar el que he viscut, però sobretot el suport de moltes persones, d'associacions de doctorandes i sindicats, m'ha ajudat a continuar endavant i a no abandonar la meua feina (que és el que busca sempre la persona assetjadora).

La lluita contra l'assetjament sexual i psicològic és una lluita col·lectiva que, sovint, pren forma de lluita individual. El repte que tenim és crear una relació de força amb la jerarquia universitària que obligui a trencar amb la llei del silenci vigent i a prendre mesures que assegurin la prevenció, la investigació, la sanció i la reparació del dany causat. Perquè és urgent acabar amb l'assetjament, a la universitat i arreu. 4

/ SERGI BOSCH

IMPRESSIONS

CARTES

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.cat per correu postal a: **Riego 37, bxos esquerra. 08014 Barcelona.** L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

Cal ser 'antiimperialista' avui?

Victor Montañés
Lleida

L'imperialisme està banderant pels EUA, que tenen més de 1.000 bases militars arreu del món i no toleren cap democràcia que no sigui la del capitalisme i dirigida per la minoria supermilionària que l'encapçala. Ells són els grans

dictadors que posen i treuen els governants de cada país (que poden) segons els seus interessos. Avui més que mai, veiem com l'Imperi, dissimulant una mica el seu tarannà agressiu i armat, vol conquerir certes zones i països amb revolucions de colors, que no pretenen la millora d'aquells països i dels seus habitants, sinó fer que caiguin a les grapes del capitalisme internacional. Per a qui no ho sap, l'imperialisme és igual al capitalisme global, internacional, financer, que controla organismes com l'OTAN, l'FMI o el BM, que cerquen millorar els seus guanys conquerint territoris actualment fora del seu poder i rebaixant fins al límit els drets i els guanys de les classes obreres allà on poden imperar. ◀

PENSEM

Mercat social

Carles Masià
@La_Directa

Quan parlem de mercat social, ens referim a tota una sèrie d'iniciatives de producció, consum, finançament i comercialització que operen sota uns paràmetres més justos i sostenibles que l'economia capitalista. En definitiva -i resumint- són pràctiques més respectuoses amb els drets de les persones i menys depredadores amb el territori on s'insereixen i, a més, no es deslocalitzen. Prenen la forma de cooperatives i altres empreses propietat dels consumidors i usuaris, d'associacions dedicades a temes socials o a les finances ètiques, xarxes d'intercanvi, horts comunitaris... L'objectiu és que totes aquestes pràctiques es relacionin entre elles, es consolidin i que cada cop tinguin més incidència en la societat. Per fer-ho, cal partir d'una sòlida base ideològica, però amb això no n'hi ha prou: han de demostrar que són capaces de satisfer necessitats bàsiques de les persones. En

aquesta part del camí, hi ha una cruïlla clau: la unió de consumidors crítiques amb col·lectius de productores conscienciades. Parlem de necessitats de tota la vida, com alimentar-se i vestir-se, però també d'altres aspectes que van guanyant importància les últimes dècades. En aquest sentit, davant del monopoli de l'energia del binomi Estat-grans elèctriques, iniciatives com Som Energia comencen a obrir esclerxes vinculades a un nou model energètic. D'altra banda, s'acaba de constituir com a cooperativa mixta Eticom-Som Connexió, amb l'objectiu de desenvolupar serveis de telecomunicacions que s'allunyin de l'opacitat i les males pràctiques de les grans operadores del sector. És una experiència -com moltes altres- que cal seguir amb interès. Està vinculada a la comunicació, com aquest setmanari que tens a les mans, que es cou gràcies a dos ingredients principals: lectors dotats d'esperit crític i un col·lectiu editor que apostem per altres models de comunicació. Tocant de peus a terra, a foc lent, però sense renunciar a projectar-nos al futur. ◀

COM S'HA FET

Aquesta setmana serem presents a dues xerrades. El dijous 3 d'abril s'inicia el Cicle de Comunicació Crítica a La Fornal (punt de venda i distribució de la DIRECTA), de Vilafranca del Penedès. Aquell dia hi serem compartint taula amb la Xarxa Penedès (mitjà agermanat). El dissabte 5 d'abril hi ha una xerrada-col·loqui a Torredembarra, al Casal Popular Rua Roja. Fan presentació de Ràdio Terra i després taula rodona amb la DIRECTA, Pobleu, El Timbal i Tarraco Profana. D'altra banda aquesta setmana també hem rebut una visita molt emotiva, la del Jesús Hita. El Jesús va estar al setmanari des del primer dia i durant molts anys, treballant durament per a fer d'aquest mitjà un projecte

sòlid i durador. Gràcies per la visita Jesús i que et vagi molt bé amb el teu hort. Petons. També volem donar molts ànims al Jordi, que durant molts anys va ser el nostre administrador. Aquest cap de setmana ha hagut d'anar a Madrid a asseure's en un banc de l'Audiència Nacional, juntament amb la resta d'encausades per l'acció Aturem el Parlament que es va fer l'any 2012 enmig de les protestes de les indignades. Ànims xaval. Finalment, recordar que el 26 d'abril celebrarem el vuitè aniversari de la Directa. Serà a l'Ateneu Popular 9Barris i hi esteu totes convidades. Ens ho passarem bé i ballarem salsa, cosa innovadora en els aniversaris de la Directa. De moment això és tot. Fins la setmana que ve. Salut!

EL RACÓ IL·LUSTRAT

/ MARC CASTELLS LLUCH

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)
Dipòsit Legal: GI-1528-2005
C. Riego núm. 37 baixos esquerra, 08014 Barcelona www.directa.cat
directa@setmanaridirecta.cat Tel: 935 270 982 / Mòbil: 661 493 117

CC BY-NC-SA LICÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5
Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:
Reconeixement. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciadador.
Sense obres derivades. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.
Sense obres derivades. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.
Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva llicència.
// Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'ús legítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior. // Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NoDerivs-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència visiteu: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbott Way, Stanford, California 94305, USA

L'espinada dorsal de la Directa són les subscripcions. Tot i això, rebem una subvenció estructural de la Generalitat de Catalunya pel fet de ser un mitjà en llengua catalana, que suposa menys d'un 2% del pressupost. Per això hem de posar el seu logotip.

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric. El setmanari Directa no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.

ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA

redaccio@directa.cat — edicio@directa.cat — fotografiadirecta@directa.cat
audiovisuals@directa.cat — il.lustracio@directa.cat — administracio@directa.cat
subscripcions@directa.cat — distribucio@directa.cat — publicitat@directa.cat

QUISOM?

REDACCIÓ Estirant del fil David Bou i Victor Yustres **Així està el pati** Quique Badia **Impressions** Adrián Crespo i Isa Benítez **Quaderns d'Il·lacrua** quaderns@directa.cat **Roda el món** Oriol Andrés i Roger Suso **Expressions** Anna Pujol Reig i Helena Ojeda **Poca Broma** Rafael Morata **Barri Internet** Hiba Arbide, Josean Llorente i Carles Biano **Agenda** Arnau Galí **La indirecta** Àlex Romaguera **FOTOGRAFIA** Robert Bonet, Víctor Serri i Noa Morales **IL·LUSTRACIÓ** Núria Frago **CORRECCIÓ** Laia Bragulat **EDICIÓ** Marc Iglesias **COMPAGINACIÓ** Roger Costa Puyal **PUBLICITAT** Anna Pujol Reig **DIFUSIÓ** Ferran Domènech **SUBSCRIPCIONS I DISTRIBUCIÓ** Lèlia Becana **ADMINISTRACIÓ** Karminha **PROGRAMACIÓ WEB** Projecte Ictineo **DISSENY GRÀFIC** Jose Tèllez, Sergio Espin i Núria Ribes **COORDINACIÓ WEB** Manel Ros

AQUEST NÚMERO S'ENVIA A IMPREMTA EL DIA 1

CORRESPONSALIES

BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@directa.cat
BERGUEDA: bergueda@directa.cat
BARCELONÈS NORD: barcelonensnord@directa.cat
EL CAMP: elcamp@directa.cat
GIRONA: girona@directa.cat
L'HORTA: hortadirecta.cat
MANRESA: manresa@directa.cat
MARESME: maresme@directa.cat
MENORCA: menorca@directa.cat
OSONA: osona@directa.cat
RIPOLLÈS: ripolles@directa.cat
SABADELL: sabadell@directa.cat
SOLSONÈS: solsones@directa.cat
TERRASSA: terrassa@directa.cat
TERRES DE L'EBRE: terresebre@directa.cat
TERRES DE PONENT: terrespontent@directa.cat
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@directa.cat

MIRALLS

Janis Orejuela i Alberto Franco:

“Som víctimes del mercat, que saqueja amb absoluta impunitat per allà on passa”
pàg. 4 i 5

TRANSFORMACIONS

Contra la pobresa energètica
pàg. 6 i 7

DIRECTA 356
2 d'abril de 2014

IL·LUSTRACIÓ:
Zulema
Galeano

La primavera dels gira-sols

Des del 18 de març, l'anomenat 'moviment estudiantil gira-sol' ocupa el parlament de Taiwan. Davant la signatura d'un acord comercial de caire neoliberal amb la Xina, gestionat amb un secretisme total pel govern de dretes taiwanès, la societat del país ha reaccionat de manera vehement. La protesta de les estudiants dins la seu parlamentària ha suscitat una gran solidaritat, simbolitzada per l'enviament diari de gira-sols frescos, adoptats com a símbol del moviment i que li han acabat donant nom. Seguint l'estela d'experiències de lluita desenvolupades des de la 'primavera àrab' arreu del planeta, la societat taiwanesa s'alça contra el progressiu empobriment de les condicions de vida i les deficiències democràtiques.

Chiao-In Chen
afons@directa.cat

Taiwan, la petita república creada pel Guomindang a l'illa de Formosa després de la victòria comunista a la guerra civil xinesa, viu moments de gran efervescència i mobilització política. Un grup d'estudiants ocupa el parlament taiwanès (Legislatiu Yuan) des del dia 18 de març. Dins el parlament, s'han reunit prop de 300 persones, entre estudiants i periodistes, i unes 24.000 s'han situat fora de l'edifici i al llarg dels carrers propers per fer guàrdia, com si es tractés d'una marató sense descans. Ara mateix, la presència policial és mínima i molt reduïda, en comparació amb el nombre de manifestants, ja que el govern i l'autoritat, a conseqüència dels intents frustrats de desallotjament durant els primers dos dies d'ocupació, van decidir canviar la tàctica de repressió física per la de negociació.

Amb tot, la situació va canviar la nit del 23 de març, quan hi va haver un segon intent d'ocupació, en aquest cas, de la seu del govern de Taiwan (Executiu Yuan), que va ser respost ràpidament per la policia antidisturbis mitjançant un desallotjament violent. Fruit de la repressió, la sensació d'indignació i de descontentament de la majoria de la societat taiwanesa va augmentar, cosa que va obligar el govern a tornar a prendre una actitud oberta. Després de diversos intents frustrats de negociació, les estudiants van respondre convocant una manifestació —que va ser massiva— davant el palau presidencial el 30 de març. Al mateix

temps, es van produir concentracions de suport al moviment al llarg de 49 ciutats d'arreu del món (en el cas de Barcelona, a la plaça de Catalunya, amb la participació d'un centenar de taiwaneses i catalanes).

El cas de l'ocupació del parlament constitueix una fita extraordinària i sense precedents en la història de Taiwan, ja que s'inspira en el moviment Occupy Wall Street del setembre de 2011, que també va influenciar diversos moviments civils i socials taiwanesos a l'hora d'intentar ocupar el

Una pintada al parlament ocupat resumeix l'esperit del moviment: “Quan la dictadura és una realitat, la revolució és una necessitat”

centre financer de Taiwan, representat per l'antic gratacels més alt del món, el Taipei 101, el 15 d'octubre de 2011. A diferència d'aquella acció, l'ocupació del parlament ha tingut més repercussió i ha generat un autèntic impacte social en posar sobre la taula l'existència d'uns moviments socials combatius i resistents, que, generalment, han estat ignorats, si no menyspreats, per la mateixa societat taiwanesa.

A més, la iniciativa de les estudiants ha estat significativa. El dia 21 de març, segons el calendari legislatiu

de l'hemicicle, s'havia de dur a terme una comissió parlamentària, a la qual les estudiants van respondre formant grups d'estudi per analitzar i examinar, un per un, tots els acords englobats a l'Acord Comercial de Servei entre Estrets (ACSE), amb el lema *Els joves reclamen el parlament, la democràcia examina l'ACSE*. L'ocupació també ha adoptat com a lema una pintada que hi ha a l'edifici del parlament: *Quan la dictadura és una realitat, la revolució és una necessitat*. Com a símbol, s'utilitza la bandera oficial de la República de la Xina (Taiwan) col·locada cap per avall.

Els motius de l'ocupació

La causa de l'ocupació ha estat l'estancament legislatiu derivat de la negociació existent entre el partit governant i majoritari –el Guomindang (Partit Nacionalista Xinès, GMD), amb 60 escons dels 113 totals– i l'oposició –liderada pel Minjindang (Partit Democràtic Progressista, PDP), amb quaranta diputades– al voltant de l'aprovació de l'Acord Comercial de Servei entre Estrets (ACSE, de l'anglès Cross-Straits Service Trade Agreement). Aquest acord s'emmarca dins l'Acord del Marc Econòmic de Cooperació entre Estrets (AMECE, de l'anglès Cross-Straits Economic Cooperation Framework Agreement), signat el juny de 2010 entre la Xina (República Popular de la Xina) i Taiwan (República de la Xina). El 2008, quan el GMD va guanyar les eleccions presidencials taiwaneses, conseqüentment amb la promesa electoral de promocionar el ple desenvolupament econòmic, va acostar l'economia taiwanesa a la Xina de manera prominent. Això va afectar tots els sectors de l'economia taiwanesa, tant a llarg com a curt termini.

Aquests acords comercials i econòmics es materialitzaven com una manera de construir una plataforma ofensiva de comunicació entre tots dos governs –una mena de punt de trobada– per tornar a activar la negociació després del tabú històric que va significar la guerra civil xinesa i la guerra freda. Avui dia, l'interès màxim que uneix els governs del Partit Comunista Xinès (PCX) i del GMD no sembla un altre que el desenvolupament econòmic neoliberal, el nacionalisme xinès han i la globalització.

La signatura de l'ACSE, el 21 de juny de 2013, per part del govern del GMD i el representant de l'autoritat xinesa del PCX a la ciutat de Xangai va ser escandalós, ja que el GMD no comptava amb una revisió o ratificació prèvia per part del parlament taiwanès. La reacció del parlament i, concretament, del PDP, va ser irada, ja que es van assabentar de la signatura del tractat posteriorment, mitjançant una roda de premsa feta pel govern del GMD. Aquest acord signat en secret va ser criticat i rebutjat gairebé unànimement per tota la societat taiwanesa i se'l va arribar a anomenar *l'operació de la caixa negra*, a conseqüència de

la falta de transparència i de consciència democràtica.

El desenvolupament de l'acord va ser tan polèmic que el parlament taiwanès va formar una comissió parlamentària especial amb l'objectiu d'investigar el procés de negociació del tractat, així com les conseqüències que tindria en l'economia taiwanesa. No obstant això, la comissió no va arribar a bon port arran de les desavinences entre govern i oposició. En aquest context, el 18 de març, el govern del GMD va acusar la comissió de no tancar la investigació a temps per poder dur a terme l'acord de lliure comerç amb la Xina i va decidir, de manera unilateral, donar per finalitzades les tasques de la comissió de recerca i arxivar el cas. A conseqüència d'això, una aliança constituïda per associacions d'estudiants, independentistes taiwaneses, laboristes i sindicalistes es va concentrar fora del parlament per protestar contra la il·legalitat que constituïa la clausura de la comissió de recerca parlamentària.

Una peça més a l'agenda neoliberal

L'ACSE és un acord comercial i econòmic que permet que el capital xinès inverteixi i participi en el sector terciari de Taiwan, que significa gairebé un 60% del Producte Interior Brut (PIB) taiwanès. Així mateix, la dimensió de l'acord també engloba sectors com la banca, les assegurances, la borsa, les aerolínes, els serveis i les infraestructures terrestres (carreteres i xarxes ferroviàries), els hospitals i altres serveis sanitaris, els mitjans de comunicació,

Més de 200 estudiants van irrompre al Parlament de Taiwan per protestar contra el pacte comercial amb la Xina el 14 de març d'enguany

- Ashley Pon

Leix principal de l'acord signat entre la Xina i Taiwan és la privatització dels serveis públics taiwanesos i el lliure accés d'inversions xineses al mercat taiwanès

-

l'oci o la cultura, entre d'altres. Aquest acord comercial simbolitza un capítol més de la globalització del poder neoliberal entre la Xina i Taiwan: n'és part central la privatització dels serveis públics taiwanesos i el lliure accés de les inversions xineses a la festa del mercat lliure taiwanès. Així mateix, l'ACSE fomenta la inversió xinesa a Taiwan permetent l'entrada als mercats de l'illa sense haver de reinvertir els beneficis a Taiwan obligatòriament. Per tant, la generació del benefici esdevé unilateral i unidireccional, amb la consegüent pèrdua de sobirania per part del poble taiwanès.

Tot i que el govern del GMD va defensar l'ACSE com un mecanisme d'ajuda a la creació d'ocupació i com a instrument dinamitzador de l'economia illenca, la realitat ha estat diferent. Actualment, l'economia taiwanesa viu unes expectatives pessimistes. Des de 1990, el govern ha seguit una política laboral basada a abaratir la mà d'obra autòctona i explotar la mà d'obra originària de països del sud-est asiàtic (Vietnam, les Filipines o Indonèsia, entre d'altres) amb l'excusa de potenciar la

competitivitat econòmica baixant els costos de producció. La conseqüència de tot això ha estat una dècada de congelació del salari mínim interprofessional, la legalització de l'acomiadament temporal i la discriminació racial entre obreres autòctones i estrangeres, circumstàncies que han ajudat de manera decisiva a empitjorar les condicions laborals a Taiwan. Així mateix, la crisi econòmica de 2008 també va colpejar el país illenc i va frenar de manera determinant les exportacions –base de l'economia taiwanesa–, alhora que augmentaven els casos de corrupció, es posaven de manifest les pujades constants del preu de l'electricitat o es feia imminent l'explosió de la bombolla immobiliària. Tots aquests condicionants han creat una situació insuportable per a la societat taiwanesa.

En aquest sentit, l'ACSE segueix la direcció marcada pel govern, amb la vista fixada en les grans empreses i les grans inversores. En conseqüència, les professionals taiwaneses del sector terciari –que constitueixen un gruix important de les damnificades per l'ACSE– temen que les empreses locals i autòctones taiwaneses no puguin competir amb els baixos costos de les empreses xineses, amb la consegüent obligació d'haver d'abaratir els costos producció per poder competir comercialment. El resultat de tot això és l'exploació constant: es preveu que les treballadores acceptin condicions laborals més dolentes sota l'amenaça de l'acomiadament. Els beneficis generats per l'ACSE aniran a

parar a les mans de grans empresàries i inversores, sense que això incideixi positivament en els cinc milions de treballadors de l'illa de Formosa.

Les intencions polítiques de la Xina

Un altre temor que agita el país és la intenció política de la Xina respecte a la que considera l'*illa rebel* (la Xina considera Taiwan com a part del seu territori i la qualifica de província de la República Popular de la Xina). En aquest sentit, el visticla a l'entrada de capital xinès en el mercat de serveis taiwanès, possiblement, causarà una situació de monopoli xinès en l'economia taiwanesa i afectarà, de manera mimètica, la política xinesa a Taiwan. Aquesta preocupació és més gran des del punt de vista polític que no pas des de l'econòmic. Al llarg dels últims 60 anys d'història taiwanesa, l'illa ha viscut a l'ombra dels EUA i de la guerra freda. L'economia taiwanesa s'ha desenvolupat sota la base del sistema de producció nord-americà, basat en la mà d'obra barata i en l'accessibilitat als recursos naturals. D'altra banda, Taiwan també es va estructurar com una de les bases de contenció política contra el comunisme i va ser una de les fortaleses militars dels EUA a l'Extrem Orient durant la guerra freda, juntament amb Corea del Sud i el Japó. Des de la cultura, la identitat, la forma de vida, la ideologia liberal o la democràcia, passant per la concepció demoníaca del comunisme, la majoria de trets culturals de les taiwaneses es poden considerar herència de la influència econòmica i política nord-americana a l'illa.

No obstant això, en l'actualitat, la situació internacional de coexistència pacífica ha canviat el context geopolític a l'Extrem Orient, malgrat el sorgiment d'una Xina potent que, després d'una llarga letargia, torna a demanar la seva justa ubicació en el panorama geoestratègic mundial. En aquesta dinàmica, la Xina està utilitzant els acords comercials per unificar el mercat entre Taiwan i la Xina i, posteriorment, aconseguir una unificació política, anhelada i cercada per totes dues bandes després de l'acabament de la guerra civil xinesa el 1949. La preocupació de les taiwaneses és la possible pèrdua de la concepció de llibertat capitalista, de democràcia liberal, dels drets humans i de la identitat taiwanesa, que sembla anar unida a la unificació/assimilació de Taiwan per part del gegant xinès.

Contra l'immobilisme governamental

Partint d'aquest context històric, polític, econòmic i social, un grup d'estudiants universitaris va formar una aliança, el setembre de 2013, batejada amb el nom *Antioperació caixa negra i antiACSE*, amb l'objectiu de manifestar i expressar el seu rebuig total cap a l'ACSE i el govern del GMD per la seva acció antidemocràtica. El dia 18 de març de 2014 a les nou del vespre, després del fracàs de les negociacions entre GMD i PDP, aquests sectors es van concentrar fora del parlament, van travessar el cordó policial que el protegia i van ocupar l'hemicicle ràpidament. Les reivindicacions de les joves

Manifestants estudiants sostenen cartells amb el lema "l'Acord de Comerç és una bajanada: la gent està enfadada" el 22 març de 2014

- Chiang Ying-ying

estudiants instaven el govern a retirar l'ACSE sota la premissa que era un acord no democràtic, tot cridant "el parlament és del poble" i "davant l'acció antidemocràtica i corrupta del govern, el poble té dret a reclamar el parlament". Prop de 300 persones es van concentrar dins l'hemicicle mentre, fora de l'edifici, 3.000 persones s'agrupaven per donar suport a l'acció. Segons el portaveu del moviment estudiantil, l'ocupació del parlament duraria 100 hores mentre el president de Taiwan, Ma Ying-jeou, no retirés l'ACSE. Durant els dos primers dies, hi va haver intents de desallotjament per part de la policia, intents que van ser repel·lits per les estudiants, que

La Xina està utilitzant els acords comercials per abonar el terreny a una unificació política amb Taiwan

van obstaculitzar l'entrada principal del parlament amb cadires i mobles i van aconseguir impedir-ho. Davant aquesta situació, el govern i l'autoritat policial van arribar a un acord de no exercir violència davant de l'ocupació.

Tot i que, durant el cinquè dia de l'ocupació, el primer ministre de l'executiu, Jiang Yi-hua, es va acostar a les estudiants per dialogar cara a cara, l'actitud immobilista del govern, especialment del president Ma, s'ha imposat. N'és una prova l'actitud esquiva de Ma, que s'ha limitat a fer una roda

de premsa internacional per ratificar que l'acord de l'ACSE no es retirarà. Davant d'això, durant la nit del 23 de març, una part del moviment estudiantil es va autoorganitzar de manera autònoma per dur a terme una nova acció d'ocupació, en aquest cas, a la seu del govern de Taiwan. Ràpidament, però, la policia va desallotjar violentament les persones concentrades fent ús de les forces antidistúrbis i de tanquetes amb canons d'aigua a pressió. El moviment va respondre a la repressió a través de la resistència pacífica. La càrrega policial va durar tota la nit, fins a la matinada del dia 24, moment en què la policia va aconseguir buidar la seu de l'executiu de manifestants.

Gira-sols de solidaritat

El moviment ha suposat un fort impacte en la societat taiwanesa i internacional, gràcies a les nombroses ajudes rebudes i a la capacitat d'autoorganització, fet que li ha permès aconseguir una mobilització d'estudiants massiva sense precedents en la història recent de Taiwan. La solidaritat amb el moviment estudiantil queda reflectida en el fet que una floristeria, com a mostra de suport al moviment, va començar a enviar gira-sols frescos al parlament ocupat, situació que ha propiciat que el moviment estudiantil s'hagi batejat amb el nom de Moviment del gira-sol. La força de la protesta va fer que el partit opositor, el PDP, donés suport a les estudiants, cosa que va contribuir a fer augmentar el nombre de manifestants que envoltaven el parlament, que va passar de 20.000 a 40.000. L'acció també va rebre el suport de diversos moviments socials de Hong Kong amb posicions similars a les del moviment estudiantil taiwanès, donada l'existència d'un acord comercial semblant entre Hong Kong i la Xina, anomenat Closer Economic Partnership Arrangement (CEPA).

Tot i la proximitat temporal amb el cas d'Ucraïna, el cert és que les mobilitzacions taiwaneses no s'hi han inspirat. Les diferències són grandioses: al moviment estudiantil taiwanès, no hi participen organitzacions d'extrema dreta com la ucraïnesa Svboda. En canvi, el moviment d'ocupació taiwanès sí que es pot integrar globalment en els moviments civils i polítics que s'han anat desenvolupant des de l'anomenada *primavera àrab*. La lluita contra la globalització i les polítiques econòmiques neoliberals han convergit amb les lluites en defensa de la transparència, l'anticorrupció, la democràcia i els drets civils. Així doncs, el cas taiwanès, tot salvant les distàncies culturals, històriques, econòmiques, polítiques i socials, segueix la dinàmica de les lluites i les reivindicacions del 15-M espanyol o del moviment Rodea el Congreso (25-S). En aquest sentit, fins ara, l'ocupació del parlament i el moviment de desobediència civil taiwanès continua fent història.

Alberto Franco i Janis Orejuela: “Som víctimes del mercat, que saqua amb absoluta impunitat per allà on

Colòmbia és el país de l'Amèrica del Sud amb més gent desplaçada a causa de la violència política. L'atàvic enfrontament entre l'exèrcit, els grups paramilitars que operen sota la seva tutela i la guerrilla de les FARC ha obligat sis milions de persones a fugir de les seves terres durant les últimes dècades. En bona part, això és provocat per l'entrada de grans corporacions extractives, que, amb la connivència del govern i les bandes paramilitars, devoren els recursos naturals fins a eliminar formes de vida lligades a l'ecosistema. Així ho va reconèixer la Cort Interamericana de Drets Humans, que en una sentència històrica del 26 de desembre fa responsable l'Estat colombià del desplaçament forçat de les comunitats de Cacarica, a l'oest del país. Un desplaçament, ocorregut entre el 24 i el 28 de febrer de 1997, que va afectar 3.500 persones, que l'any 2000 van decidir tornar a Cacarica i crear les anomenades Zones Humanitàries, on avui intenten sobreviure. Janis Orejuela, víctima del desplaçament quan tenia sis anys, i el sacerdot Alberto Franco, activista pels drets humans i membre de la Comissió Intereclesial de Justícia i Pau (CIJP), encarnen la resistència d'aquesta comunitat, esperançada amb el procés de reparació engegat arran del dictamen de la Cort. Una sentència que pot servir de precedent per altres delictes similars comesos al continent americà.

Àlex Romaguera
entrevista@directa.cat

Fa tres mesos de la sentència amb què la Cort Interamericana de Drets Humans declarava l'Estat colombià responsable del desplaçament de les comunitats de Cacarica. Què ha canviat des d'aleshores?

Janis Orejuela: La sentència ha estat una immensa alegria per a les comunitats, però, davant la inacció del govern, el 28 de febrer, ens vam avançar amb una proposta de repara-

ció integral. Exigim un habitatge digne, un sistema educatiu just, accés a la salut i llars per als infants.

Alberto Franco: Si ens atenem a la llei de víctimes i restitució de terres, l'Estat hauria de posar els mitjans per implementar aquestes mesures. Però, veient la seva actitud, la comunitat ha pres la iniciativa amb una proposta detallada que l'emplaça a ser diligent.

“Si les FARC no existissin, l'Estat les inventaria perquè, amb el pretext que les combaten, permeten la destrucció del territori”

En què ha de consistir la reparació?

AF: Ha de ser integral i digna. Per exemple, pel que fa a l'atenció psicosocial a les persones desplaçades, no podem

deixar que l'Estat agafi un professional que ignori el procés. Per això hem buscat una universitat, perquè el tractament respecti la identitat de la població. Quan es parla de garantir l'úsdefruit dels territoris, plantejem que les ecoaldees i les cases de pau han d'integrar la nostra cultura. I, finalment, reclamem que es depurin responsabilitats pels danys causats per les empreses. Sense oblidar les restauracions simbòliques, ja que no es tracta d'una desatenció, sinó d'una població desplaçada. Per tot plegat, és necessari que participem en la recerca de solucions. Si ho deixem en mans de l'Estat, tot quedarà en pedaços i prou.

La sentència té un valor significant?

AF: Representa un salt qualitatiu. Primer, perquè trasllada als tribunals l'actuació d'un operatiu militar, no d'uns des-tacaments; segon, perquè es tracta del primer desplaçament forçat d'afrodescendents que arriba a la justícia i el primer on la Cort Interamericana parla de danys sobre el territori. És important, doncs, que s'arribi a jutjar els responsables.

leja passa"

FOTOGRAFIES:
Ariadna Nalda

Posaria de manifest els vincles entre les empreses i el paramilitarisme i obriria camins per abordar altres casos ocorreguts a Colòmbia i a l'Amèrica del Sud.

Quins interessos van propiciar l'anomenada *operación Génesis* de l'any 1997?

JO: Al darrere, hi havia la millor cantonada d'Amèrica, un projecte econòmic i estratègic de gran magnitud. Amb el suport de les Brigades Internacionals de Pau, hem sabut que, lluny de la versió oficial segons la qual calia combatre la guerrilla, l'objectiu era desplaçar-nos per facilitar l'explotació de fusta i els monocultius de plàtans a l'empresa Multifruits SA. A més d'aquests projectes, que s'han executat parcialment, també hi havia la intenció d'obrir un canal interoceànic i permetre que les companyies hidroelèctriques actuessin a la zona.

AF: En el cas de Multifruits SA, vam descobrir que està formada per caps paramilitars i el director nacional del Partit Conservador. I no només això: durant la marxa reivindicativa

celebrada amb motiu del desè aniversari dels fets, vam arribar a una base on hi havia un comandant de l'exèrcit i un afrodescendent cooptat pel govern per desprestigiar les comunitats i legalitzar l'explotació de les terres a favor de les empreses. Aquest fet demostra la relació entre empresaris i polítics en el desplaçament de les comunitats.

Quins impactes han causat les operacions?

JO: Sobretot, la contaminació de les aigües i la mort de centenars de peixos pels moviments de terra. En alguns casos, hem aconseguit aturar-ho, però, en d'altres, encara patim els efectes de les extraccions mineres i la desforestació causada per la instal·lació de bases militars de l'exèrcit. Això farà difícil que els pobles ens reubiquem i puguem pescar a les riberes altes dels rius.

AF: El desplaçament posa en evidència fins on arriba el model neoliberal. No només s'ha expulsat milers de famílies, també s'ha malmès un espai que la UNESCO va declarar Patrimoni de la Humanitat. Així ho vam denunciar l'any 2000 en el marc d'un encontre on van participar representants de les comunitats de Chiapas, Guatemala, l'Equador i Colòmbia, a banda d'agències i organismes independents. En aquesta trobada, vam intercanviar experiències i ens vam adonar que som víctimes del mercat, que saqueja amb absoluta impunitat per allà on passa.

Cacarica és el retrat d'un conflicte més global?

AF: Per Cacarica, hi han passat grups amb qui hem creat un espai de resistència comuna: des de les Madres de la Plaza de Mayo, la Comissió Ètica contra la Tortura de Xile, el Moviment Sense Terra del Brasil, el poble maputxe o els col·lectius que denuncien l'Escola de les Amèriques, d'on han sortit els militars que han provocat les dictadures a l'Amèrica Llatina. Fins i tot, en un encontre a Udine (Itàlia), les dones afganeses de Rawa ens van explicar que vivien el mateix problema. Aquesta mirada global ens serveix per dimensionar la resistència i avançar un model alternatiu davant els diversos conflictes existents.

“Tenir una mirada global ens serveix per dimensionar la resistència i avançar un model alternatiu davant els diferents conflictes existents”

Quines són les bases d'aquest altre model?

JO: L'autonomia del poble i la sobirania alimentària, que es materialitza en projectes de ramaderia i molts altres adaptats a les necessitats socials. En aquesta línia, destaquen els comitès de joves, les cooperatives de dones o la tria d'uns delegats que, en el marc de la plataforma CAVIDA (Comunitats d'Autodeterminació, Vida i Dignitat), acompanyen els processos de coordinació i resistència.

AF: També la creació de zones de biodiversitat, mitjançant les quals es defineix l'aigua i la terra que es protegirà. Es contraposa el model que ho arrabassa tot a un altre model que evita el deteriorament del territori i l'escalfament global.

Per què es coneix tan poc el fenomen dels desplaçaments a Colòmbia?

AF: No interessa perquè les empreses multinacionals o estatals que hi tenen negoci se'n beneficien. I, com a cortina de fum, s'utilitza la presència de les guerrilles. Si les FARC no existissin, l'Estat les inventaria perquè, amb el pretext que les combaten, permeten la destrucció del territori.

En cas que les converses entre el govern de Juan Manuel Santos i el grup guerriller prosperin, tot serà més fàcil per a les comunitats?

AF: Ho dubto. Tot i les aportacions que fan les comunitats al si de la Coordinadora de Moviments Populars d'Amèrica (COMPA) i la Comissió Ètica de la Veritat de Colòmbia,

no sóc gaire optimista. Santos és la versió suau del president anterior, Álvaro Uribe. Són les dues cares d'un model econòmic que ara necessita la pau.

I això no suposa una oportunitat?

AF: És una oportunitat, però també un risc, ja que pot servir perquè les empreses mineres i petrolieres operin amb millors condicions. Perquè la pau sigui real i conduïxi a una veritable transformació, cal que les comunitats alcin la veu davant la versió oficial que es vol imposar.

El poder silencia les causes del conflicte?

AF: Silencia els interessos econòmics que hi ha al darrere i la seva estratègia de desplaçar milers de persones. És evident que les FARC han comès excessos, però no en la proporció que ens expliquen. Ho deien unes dones que havien perdut els marits a mans de paramilitars pel benefici de les empreses. Dels 143 assassinats que hi ha hagut a la comunitat, 136 els han comès els paramilitars i, dels catorze desplaçaments que s'han patit, dotze han estat responsabilitat seva. Les coses s'han de dir tal com són.

JO: A les primeres taules de diàleg, el govern només va convidar les FARC i va deixar al marge els qui hem estat les veritables víctimes del conflicte. És per això que, a través de la xarxa COMPA, traslladem les nostres preocupacions i participem en altres moviments socials, com ara la Marxa Patriòtica, que també neix de persones colpejades pel conflicte.

Creieu que aquesta articulació de lluites pot conduir a un canvi polític al país?

AF: Colòmbia és el país on s'han produït més assassinats de militants polítics i sindicals, d'aquí la complicació de trobar una alternativa a curt termini. En canvi, sí que hi ha més confluència entre els sectors que aspirem a modificar les coses. I això, malgrat l'intent dels mitjans oficials d'intoxicar basant-se en la màxima del *divideix i venceràs*. Tot i aquests obstacles, les comunitats lluitem per assolir una reparació justa i integral.

JO: Volem fer-nos visibles arreu del país i en l'àmbit internacional, on ja trobem suports i mitjans que insten l'Estat colombià a aplicar la sentència fins a les últimes conseqüències. Amb aquests altaveus, confiem que el govern se senti emplaçat a evitar les amenaces i a deixar d'ajudar les empreses que s'han lucrada amb els desplaçaments.

Contra la pobresa energètica

‘Drets humans a les fosques’. Sota aquest lema, el 19 de març, 400 persones van entrar a una oficina barcelonina d'Endesa, situada a la Gran Via de Barcelona, per denunciar els talls de subministrament d'aigua, gas i electricitat que pateixen moltes llars catalanes i per “dir prou a la vulneració de drets fonamentals” que, segons elles, exerceix la companyia. L'acció, encapçalada per l'anomenada Aliança contra la Pobresa Energètica, ha aconseguit el compromís de la multinacional d'obrir un canal d'urgència per atendre les famílies afectades.

Oriol Agulló

quadernsdillacrua@setmanaridirecta.cat

Des de juliol de 2013, Encarna, que té una malaltia que l'obliga a dormir connectada a una màquina, no pot pagar les factures de gas i llum i sobreviu amb 426 euros al mes. Rafael es troba en el mateix cas, no té subministrament elèctric des del febrer i fa mans i mànigues per mantenir fresca la insulina que necessita per tractar la diabetis que pateix. Rafael pateix la mateixa malaltia que la filla de José, un veí de Mollet del Vallès que ja ha passat un hivern sense calefacció ni aigua calenta i té cinc rebuts de llum pendent. Endesa va tallar la llum a la família de Luís, que té dona i tres fills, i li va obrir un expedient, fa nou mesos, tot i que viuen sense cap ingrés. Fran i Maria, un matrimoni de Sant Adrià de Besòs, estan negociant fraccionar els deutes de gas amb els serveis socials del municipi, ja que no poden pagar el preu dels subministraments perquè tenen uns ingressos de 427 euros i tres fills al càrrec. Aquests són alguns dels exemples dramàtics que denuncia l'Aliança contra la Pobresa Energètica, un organisme civil creat el febrer d'enguany i impulsat per la Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya, la Coordinadora d'assemblees de treballadores a l'atur de Catalunya, el Front Cívic de Catalunya, la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca de Catalunya, la Plataforma Aigua és Vida, la Unió de Consumidors de Catalunya i la Xarxa per la Sobirania Energètica. L'Aliança té l'objectiu de garantir l'accés universal als subministraments

bàsics i denunciar les administracions públiques i les transnacionals que no ho permeten.

Perden drets

Tot i que ha estat invisible durant molt temps, la pobresa energètica existeix des del moment que la ciutadania va tenir accés a l'energia. Els darrers temps, però, es palesa com un dels símptomes més visibles i extrems de l'empobriment que està patint la majoria de la societat espanyola, ja que la pobresa energètica és una realitat per al 15% de la població de l'Estat. Les persones que la pateixen acostumen a tenir una renda baixa i moltes despeses. En la majoria dels casos, no poden fer front als pagaments i això causa una acumulació de deutes, que va creixent desmesuradament. Com assenyalava la

La pobresa energètica és una realitat que ja afecta el 15% de la població de l'Estat espanyol

Federació Europea d'Organitzacions Nacionals que Treballen per a les Persones Sense Llar (FEANTSA), “una llar és un habitatge on es pot viure amb qualitat de vida, amb dignitat”. Segons el Pacte Internacional dels Drets Econòmics, Socials i Culturals (PIDESC) aprovat per l'Assemblea General de Nacions Unides –i del qual l'Estat espanyol forma part–, tota persona té dret a un nivell de vida adequat per a si mateixa i per a la seva família; això inclou l'alimentació, el vestit i l'habi-

‘Performance’ per denunciar les conseqüències dels talls de llum durant l’ocupació d’una seu barcelonina d’Endesa el 19 de març

Robert Bonet

tatge adequats, així com una millora contínua de les condicions d'existència. D'aquest precepte, se'n desprèn el dret de tota persona i la seva família de gaudir del dret a un habitatge digne i el dret de totes les persones de disposar d'aigua suficient, salubre, acceptable, accessible i assequible per a l'ús personal i domèstic. L'accés universal a la llum, el gas i l'aigua són condicions indispensables per garantir un habitatge digne i per preservar la vida i la dignitat de les persones. Per tant, tot i que sembli contradictori, és habitual que la precarietat de l'edificació –un 17% dels habitatges presenten humitats, goteres o altres problemes derivats d'un mal aïllament– i l'augment del preu de l'aigua –un 65% des de 2008– i de l'electricitat –un 83% des de 2003– converteixi les persones amb menys poder adquisitiu en les que han de fer front a unes factures més elevades.

Segons el darrer estudi presentat per l'Associació Espanyola de Ciències Ambientals fa escassos dies, ja hi ha set milions de persones que tenen problemes per pagar les factures a tot l'Estat. Aquesta situació incrementa, com evidencien les dades: només a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, s'ha passat de 27.359 expedients de suspensió del subministrament d'aigua el 2011 a 72.039 expedients, el 2012. Es calcula

que, a l'Estat espanyol, s'han produït 1,4 milions de talls d'electricitat el 2013 –més de 500.000 a Catalunya– i les morts prematures vinculades a la pobresa energètica s'han situat al voltant de les 7.000, molt per davant, per exemple, de les 1.130 morts vinculades als accidents de trànsit.

Una societat deprimida

A Catalunya, la pobresa creix: avui, 2,2 milions de persones viuen sota el llindar de la pobresa, és a dir, gairebé una de cada tres persones. La xifra de persones en situació de pobresa absoluta (ingressos inferiors a 3.600 euros anuals per persona) supera les 600.000. Per altra banda, 225.000 famílies tenen tots els seus membres a l'atur i més de 95.000 d'aquestes són llars sense cap ingrés. Durant el 2012, es van ordenar 25.422 processos de desallotjament (72 per dia), tot i que continuen havent-hi entre 400.000 i 500.000 pisos buits. Fins ara, la problemàtica s'ha abordat de manera correctiva, és a dir, les famílies que no han pogut fer front a les factures de gas i d'electricitat s'han adreçat als serveis o les entitats socials i han sol·licitat una ajuda econòmica per al pagament dels serveis. Tot i que això ha servit per pagar moltes factures, aquestes actuacions no resolen el problema ni preveuen problemes futurs. Mentrestant, la desigualtat continua

creixent –el 20% de les catalanes acaparen el 44% dels ingressos, mentre que el 20% més pobre només en posseeix el 6%– i les empreses que distribueixen la llum (Endesa), el gas (Gas Natural Fenosa) i l'aigua (Agbar) en règim de monopoli continuen acumulant beneficis (2.771, 1.657 i 432,9 milions d'euros, respectivament el 2012).

El paper del Parlament

Sense voluntat política és difícil que les subministradores d'energia adoptin un paper protagonista en la lluita contra la pobresa energètica. El 25 d'abril de 2013, el Parlament de Catalunya va aprovar la Moció 10/X, sobre les polítiques d'inclusió social i d'eradicació de la pobresa, on s'instava el govern de la Generalitat "a promoure, de manera immediata, les mesures necessàries –incloses les normatives, si escau– perquè les empreses subministradores d'energia i aigua potable no interrompin el subministrament per impagament si no tenen un informe dels serveis socials bàsics i si la unitat familiar rep uns ingressos inferiors al salari mínim interprofessional o es troba en una situació econòmica d'estat de necessitat". Les solucions, però, no arriben per a la majoria de famílies. L'octubre de 2013, el Síndic de Greuges va presentar un informe sobre la pobresa energètica a Catalunya on es feien tot un seguit de propostes de canvis normatius, seguint la línia oberta per diversos municipis catalans, com Terrassa. El 7 de novembre, el Parlament de Catalunya va aprovar la Moció 56/X, en què s'acordava instar el govern a "crear una taula sobre pobresa energètica com a espai de diagnòsi, anàlisi, debat i recerca d'al-

A l'Àrea Metropolitana de Barcelona, s'ha passat de 27.359 expedients de suspensió del subministrament d'aigua el 2011 a 72.039 expedients, el 2012

ternatives i solucions, amb la participació de l'administració local, associacions de consumidors, entitats socials, experts en aquesta matèria i empreses subministradores", per "elaborar un pla de xoc contra la pobresa energètica, que tingui com a principal objectiu garantir el dret dels ciutadans als subministraments bàsics de la llar", o per "desenvolupar, en el termini de dos mesos, els mecanismes legals necessaris perquè les companyies subministradores tinguin l'obligació de sol·licitar autorització a l'administració per tallar el servei en cas d'impagament per manca de recursos econòmics de les famílies", entre d'altres.

Aquesta segona moció es va començar a palesar el 23 de desembre, amb l'aprovació del Decret Llei 6/2013 pel qual es modificava la llei que regulava el Codi de Consum de Catalunya. Malaudament, el decret planteja una moratòria dels pagaments de llum i gas durant els mesos de novembre a març, amb l'obligació de pagar el deute acumulat entre el període d'abril a octubre del mateix any. Una mesura que no aborda els talls de subministrament d'aigua i és "totalment insuficient i insultant", segons les entitats de l'Aliança contra la Pobresa Energètica.

Actuar contra la pobresa energètica

La primera acció de l'Aliança va ser presentar-se al Parlament per manifestar el seu desacord amb la treva hivernal que proposava el govern. A partir d'aquell moment, l'Aliança va començar una recollida de dades de la gent afectada per tenir una mostra de casos concrets, que es va dur al Síndic de Greuges, on es va presentar una queixa per l'abús de poder de les grans companyies i per la insuficiència de les accions empreses per la Generalitat. L'escrit instava a no dur a terme cap tall sense demostrar que a la llar hi havia prou capacitat econòmica per fer front al pagament, que l'administració fes una auditoria per identificar els costos reals dels serveis, que les bonificacions anessin a càrrec de les companyies distribuïdores, que es revisessin les tarifes i es fes públic el nombre de talls i d'ajudes per pagar els subministraments que s'havien dut a terme. Juntament amb això, l'Aliança

va presentar una moció per pressionar les administracions locals perquè emprenguin mesures per combatre la pobresa energètica. Entre les sol·licituds de la moció, demanaven que els consistoris reconeguessin l'accés als subministraments bàsics com un dret i la condonació dels deutes de la moratòria a les famílies més necessitades econòmicament, de manera que el cost fos assumit per l'empresa distribuïdora o, mentre no fos possible, pel mateix ajuntament.

Després d'adreçar-se a les administracions públiques, el 19 de març, l'Aliança va anar a buscar l'altre agent implicat, les transnacionals; concretament, Endesa. Gairebé 400 persones es van presentar a l'oficina que la companyia té a la Gran Via –Balnes de Barcelona i es van queixar, durant tres hores, del fet que l'empresa té prou capacitat econòmica per assumir el cost de l'accés al servei de subministrament elèctric de tota la població. L'acció pretenia denunciar la passivitat de la companyia davant la situació precària que viuen moltes consumidores, promoure que les dades dels talls de subministrament que havia executat Endesa des de 2005 es fessin públiques i que, abans de fer un nou tall de llum, es comptés amb l'aprovació dels serveis socials dels municipis.

Solucions per a les famílies

L'acció de l'oficina de la Gran Via va provocar que Endesa convoqués l'Aliança a una reunió amb la directora comercial a Catalunya, Isabel Buesa.

Ocupació d'una seu d'Endesa organitzada per l'Aliança contra la Pobresa Energètica el 19 de març a Barcelona

Robert Bonet

De la reunió, en va sortir el compromís de la companyia d'oferir cinc oficines d'atenció específiques per atendre i estudiar els casos crítics de màxima vulnerabilitat econòmica davant l'impagament de factures i els talls de subministrament. Es tracta d'un primer pas per donar resposta a les persones afectades, tot i que, com assenyalava un dels membres de l'Aliança, Eloi Badia, al periòdic *Diagonal*: "L'objectiu és no portar-los a aquesta situació i actuar de manera preventiva".

Un dels projectes que serveix per sortir de la lògica assistencialista i treballar per a l'empoderament de la població més vulnerable és el que, des de fa un any, duen a terme l'Associació Ecoserveis i l'Associació Benestar i Desenvolupament (ABD): el Fuel Poverty Group. Aquesta iniciativa, finançada amb fons europeus, pretén prevenir la pobresa energètica alfabetitzant voluntàries, que fan un assessorament energètic als diferents serveis d'atenció d'ABD, adreçats a famílies en risc d'exclusió social, per evitar que les famílies tinguin despeses elevades a les quals no poden fer front.

Mentre no arriben els canvis legislatius i l'assumpció de responsabilitats de les companyies, l'Aliança contra la Pobresa Energètica, el Fuel Poverty Group o les iniciatives Bajate la potencia i Ni un hogar sin energía d'Ecodes perfilen una nova acció social que, més enllà de l'assistència, actua per augmentar l'autosuficiència i la dignitat de la població més vulnerable dotant-la de coneixements i recursos.

Cap, cor i entranyes

FOTOGRAFIA: Robert Bonet

Un mur de maons i ciment...
 Un mur que no permet el pas...
 Un mur que tapa allò que *fa lleig*...
 Un mur que limita i delimita...
 Un mur que suporta el pes...
 Un mur de contenció...
 Un mur que divideix espais o comunitats...
 Un mur, una tàpia, una paret. De fet, són les primeres construccions fetes per les persones per defensar-se unes de les altres. Per delimitar allò que és teu i allò que no et pertany.

Un mur, una tàpia, una paret poden convertir-se en el suport d'un art ingovernable. Un art que lluita contra l'homogeneïtat cromàtica. Passat i present representats en la mateixa superfície... Només cal gratar les capes de ciment i pintura per trobar el millor testimoni de l'actualitat política i social d'un poble que es resisteix a la domesticació de les mirades, les paraules, les identitats...

Veïnes i amigues del barri del Raval armades amb pinzells, pintures i esprais han representat les escenes d'una barbàrie, d'una agressió, de l'abús del poder més brutal. Una vegada més, l'art del poble ha contrarestat la versió

oficial d'una mort, una mort perpetrada amb nocturnitat i traïdoria.

Juan Andrés ens mira... i els seus ulls, ara, són els nostres...

Juan Andrés ens recorda... puny alçat, que som el poble i que, a través de la nostra mirada, la nostra acció, la nostra paraula... podem construir el mur on s'estavellí un sistema caduc. Un sistema que se sustenta per l'única espiral violenta, la injustícia social.

Juan Andrés ha trencat el mur de la vergonya i l'esclatxa es fa cada cop més gran: travessa els murs dels silencis, els murs rere els quals el poder pretén ocultar les seves vergonyes.

Juan Andrés ens ofereix el seu cor, que continua bategant amb força, a cada espai, a cada cantonada, a cada crit, a cada acte i manifestació, a cada pas, dia a dia.

Justícia per a Juan Andrés, que ens recorda Pedro, Jamil, Jorge i altres víctimes de la impunitat policial.

Ni els cops al cap ni els cops al cor ni els cops a les entranyes els faran desaparèixer.

Meri Chiné i Labrador

RODA EL MÓN

14-15

La ressaca de les marxes de la dignitat del 22-M: ultres i policies ataquen la premsa a Madrid

16

L'aplicació d'un sistema de quotes per garantir l'accés de les classes populars a la universitat pública brasilera és vista com un pedaç per mestres i estudiants

UCRAÏNA // EL MAGNAT PETRO POROSHENKO ES PERFILA COM EL PROPER HOME FORT D'UCRAÏNA

El govern kamikaze, els nazis útils i l'oligarquia que mai no va marxar

Angel Ferrero
Berlín
@angelferrero

“La llibertat té un preu”, va dir Barack Obama el 26 de març a Brussel·les. El primer ministre interí ucraïnès, Arseni Yatseniuk, va ser l'encarregat de passar la factura a Kíev: el govern acomiadarà 24.000 funcionàries, introduirà impostos per al consum de tabac i alcohol per incrementar la recaptació fiscal, augmentarà els preus de l'energia fins un 40% (com a mínim) i retirarà subvencions. Aquestes són algunes de les condicions que el Fons Monetari Internacional (FMI) planteja a Ucraïna perquè el país pugui rebre una ajuda de 19.000 milions d'euros i evitar la fallida. Certament, el llast de la corrupció i la manca d'inversions pesa sobre l'economia i els esdeveniments recents han contribuït a empitjorar-la, enfonsant la divisa nacional -la *grivna*- als mercats internacionals. No sorprèn que Yatseniuk -o *Yats*, com l'anomenen els seus amics als EUA- qualificués el seu govern de kamikaze. Aquesta administració -d'una legitimitat

L'oligarquia va ser, en bona mesura, la responsable del que ha ocorregut aquests darrers mesos a Ucraïna

qüestionable, ja que no ha estat resultat d'una votació -s'encarregarà d'implementar totes aquestes mesures d'austeritat tan ràpid com sigui possible. No fer-ho, com han comprovat dolorosament tants països on l'FMI ha aplicat la seva teràpia de xoc, és força més complicat. El govern ucraïnès també ha signat un acord de cooperació política amb la Unió Europea i ha accedit a fer maniobres militars amb l'OTAN. Caldrà veure quina és la resposta davant aquestes mesures impopulars, en una societat en

tensió i que, recentment, ha vist com unes protestes amb un elevat grau d'organització acabaven amb el govern de Viktor Ianukóvix. Però potser no caldrà esperar gaire per veure-ho.

ELS NAZIS ÚTILS

Oleksandr Muzychko, membre de l'UNA-UNSO -una organització paramilitar ultradretana i antirussa- i coordinador del grup neonazi Sector Dret, conegut amb el sobrenom de *Sashko Billy*, va tenir els seus quinze minuts de fama personal. No van ser certament gloriosos: en una sèrie de vídeos que el va convertir en la cara més antipàtica de les protestes. Muzychko va jurar públicament combatre “comunistes, jueus i russos mentre tingui sang a les venes”. Aquest dia va arribar el 24 de març. Muzychko va morir abatut per la policia, després d'un intent de detenció infruïtós. Segons la versió oficial, els agents van respondre els trets disparats

per Muzychko mentre aquest s'intentava escapar de l'operatiu policial. A les xarxes socials, corre el rumor que fins i tot Dimítrio Yarosh, el líder de Sector Dret, podria ser el següent.

Els nazis útils que els sectors neoliberals van fer servir d'ariet contra el govern ja no ho són tant, d'útils. Molt de múscul i poc cervell, fan de mal veure davant els socis internacionals i, a sobre, tenen massa informació sobre el que ha passat aquests últims mesos. El partit ultradretà i antisemita Svoboda, que controla quatre ministeris, la fiscalia i la vicepresidència, tampoc no ha d'estar gaire content de tenir un competidor per la dreta. L'aliança entre neoliberals i neofeixistes al govern compta amb bones cartes en aquesta lluita perquè disposa de tot l'aparell repressor de l'Estat i del suport internacional d'Occident. Muzychko -al cap i a la fi, un símbol- ha estat el cap de cavall del govern al llit dels ultres ucraïnesos. El 31 de març, el ministre interí d'Interior, Arsen Avàkov, del partit Pàtria, va ordenar que la policia bloquegués i evacués l'Hotel Dnipro,

Membres de Sector Dret durant una protesta el 20 de gener de 2014 / MSTYSLAV CHERNOV

improvisada seu de Sector Dret, i arrestés els sospitosos després d'un intercanvi de trets que succeí unes hores abans a la plaça de la Independència de Kíev. El misatge és clar: o desapareixeu o us integreu o sereu eliminats.

L'OLIGARQUIA

L'oligarquia va ser, en bona mesura, la responsable del que ha ocorregut aquests darrers mesos a Ucraïna. No només per la corrupció: els seus interessos -prooccidentals o prorussos- i els temors respectius de no poder competir amb les multinacionals europees o l'oligarquia russa i, finalment, ser absorbits si es produïa una integració en un o en un altre sentit van paralitzar, durant anys, la vida econòmica del país. El subtrat popular de les protestes provenia, sens dubte, d'aquest malestar.

No obstant això, les últimes setmanes, hem vist que Petro Poroshenko, àlies *Chocolate King* -Poroshenko és propietari del grup Roshen, dedicat a la confiteria-, encapçala les enquestes d'intenció de vot per a les properes eleccions del maig. Poroshenko, que havia arribat a ser ministre de Comerç amb Iúlia Timoixenko, també és el propietari del canal de televisió 5 Kanal, que va donar una àmplia cobertura a les protestes. En segon lloc, trobem Timoixenko. L'exprimera ministra ucraïnesa ja ha anunciat la seva candidatura a les eleccions presidencials. A Alemanya, un dels països amb més interessos en l'assumpte, el portaveu del grup parlamentari de Die Linke, Gregor Gysi, es preguntava no fa gaire per què les autoritats europees només es van limitar a congelar els actius de l'oligarquia més propera a Ianukóvix. Ara, les eleccions es decidiran, precisament, entre dos oligarques, mentre Europa -ara que el blat ja és al sac i ben lligat- mira cap a una altra banda. No lluitaven per millorar les seves condicions de vida les ucraïneses? Objectiu frustrat. No lluitaven per treure's de sobre l'odiada influència els oligarques? Un altre objectiu frustrat. Benvingudes a Europa. ◀

ESTAT ESPANYOL // LA RESSACA DE LES MARXES DE LA DIGNITAT DEL 22 DE MARÇ COLPEJA LA PREMSA LLIURE A MADRID

La reacció tanca files

Jordi Navarro

Madrid

@jnavarroigarcia

Heus ací una jornada plujosa, des-temperada, a la vila de Madrid. Una jornada en què dues manifestacions de signe contrari van recórrer els carrers de la capital espanyola, gairebé simultàniament. Sense comptar la protesta d'estudiants al campus de la Universitat Complutense (UCM), eren les primeres mobilitzacions després de les Marxes per la Dignitat del 22 de març, que van acabar en un ball de bastons entre les Unitats d'Intervenció Policial (UIP) i desenes de manifestants. A les sis de la tarda, convocada per La España en Marcha (EeM) davant la seu del PSOE, al carrer Ferraz, situat al barri de Moncloa, una manifestació sota el lema *Prou invasió: protegem les nostres fronteres*. Una hora després, a la plaça de Neptú, a tocar del Congrés dels Diputats, la convocatòria *Escac a la monarquia* de la Coordinadora 25-S.

Poc més d'un centenar de persones van assistir a la convocatòria xenòfoba

de les organitzacions neofeixistes que configuren EeM. Poca assistència, sí, però força jovent. La majoria de les presents no superava els 30 anys i, malgrat no haver-lo viscut, ja eren nostàlgiques del règim franquista. Grups nodrits d'adolescents. Fins i tot hi havia tres nanos que no devien haver fet els catorze anys onejant banderes d'Acción Juvenil Española (AJE), la filial del Movimiento

La España en Marcha va convocar una manifestació sota el lema 'Prou invasió: protegem les nostres fronteres'

Católico Español, el partit ultradretà presidit per José Luis Corral. Un altre dels cabdills d'EeM, Pedro Pablo Peña, president del partit Alianza Nacional (AN) -de caràcter eminentment nacionalsocialista-, declarava als pocs mitjans de comunicació que ens l'escoltàvem: "Cal defensar les fronteres amb foc real, tal com fa Israel". "Això no tindrà un

cost de vides humanes?", li va demanar una periodista de l'Agència EFE. "Sí, és clar", va respondre Peña sense titubear, potser sorprès per la ingenuïtat de la pregunta. Corral, abans de donar inici a la marxa, es va enfil·lar a una furgoneta i va arengar les presents amb un discurs tan encès com delirant. Hi va haver referències als fets del 22-M: "L'anti-Espanya que es concentra a Madrid i on no es veu cap bandera espanyola, que enfronta homes contra dones per culpa del feminisme" i d'altres desvaris semblants. Com si allò fos una mala paròdia dels anys quaranta.

Cal recordar que aquesta convocatòria xenòfoba, en un primer moment, havia de tenir lloc el 8 de març al barri de Lavapiés. Dues setmanes abans, Democràcia Nacional (un altre dels partits ultradretans que conformen EeM) va atacar la seu de SOS Racisme amb bengales i va penjar uns maniquins de la façana que, segons els agressors, "representaven els espanyols ofegats per la crisi". L'atemptat havia de servir per defensar l'actuació de la Guàrdia Civil a Ceuta -que va suposar la mort de quinze per-

sones- de les crítiques "antiespanyoles". Lavapiés és un barri amb una de les taxes d'immigració més elevades de Madrid i compta amb un important teixit associatiu que treballa per la convivència del veïnat, vingui d'allà on vingui. Alhora, és un dels indrets clau on les immigrades de color no passen tranquil·les (la policia no demana la documentació a les persones de raça blanca). Les batudes policials cercant persones en situació irregular han estat una constant, si bé el seu nombre ha decaigut els primers mesos d'enguany. El maig de l'any passat, en una de les grans intervencions a la caça de sense papers -durant la qual la policia fins i tot va tancar l'accés a la plaça que du el nom del barri-, el veïnat de Lavapiés es va atipar de veure com s'enduïen emmanillades persones que no havien comès cap delicte i va acomiadar les agents entre crits de "Racistes, fora del barri".

Finalment, la delegació del govern no va autoritzar la manifestació d'EeM a Lavapiés. No pas perquè fos xenòfoba, ni tan sols per consideració al veïnat d'arreu que hi viu. Ben al contrari, va ser per deferència cap als grups convo-

Pancarta amb el lema que obria la manifestació d'Espania en Marcha / FERMIN GRODIRA

Pedro Pablo Peña,
president d'Alianza
Nacional / FERMIN
GRODIRA

cants, ja que el motiu de la marxa podia "desfermar la resposta de grups antagònics, amb el risc que significaria per als propis assistents a la manifestació".

'ROJOS NO'

Davant l'escàs nombre d'ultres, el dispositiu policial -cinc furgonetes de la UIP, tres encapçalant la marxa i dues tancant-la a certa distància- podia semblar suficient. Dos dels atacants al centre Blanquerna durant la Diada de l'any passat, Javier Marcos Aroca i Pedro Chaparro, tenien cura que la separació entre els diferents blocs que conformen l'EeM no suposés una dispersió massa gran.

La manca de vigilància policial als laterals de la marxa feixista va comportar incidents contra les periodistes que hi eren presents, afortunadament sense conseqüències greus. En l'exercici de la nostra tasca, vam ser expulsats de la manifestació, sota una escridassada unànime ("Rojos no", "Vosotros, antifascistas, sois los terroristas" o "Gurros"). La tensió va anar en augment quan, Fermín Grodira, fotoperiodista acreditat per *Diagonal*, va patir empentes i intimidacions. La situació exigia una retirada discreta. La pluja no amainava i, xops fins als mitjons, vam fer via cap a l'altra manifestació: *Escac a la monarquia*.

AGRESSIONS A PERIODISTES

D'ençà que, el 25 de setembre de 2012, es va dur a terme la concentració per envoltar el Congrés dels Diputats -que va acabar amb fortes càrregues policials i 35 detingudes-, és habitual que, davant qualsevol protesta, els cossos de seguretat vetin la circulació a la plaça de les Corts. S'estableix una mena de *checkpoint*, des d'on la UIP autoritza el pas tan sols a algunes turistes. En comptes de seguir aquest

protocol fil per randa, a més d'establir les acostumades tanques que barren l'accés, durant la convocatòria d'*Escac a la monarquia* del 29 de març, la UIP va fer fora, "per seguretat", qualsevol vianant que transités per la vorera de l'Hotel Palace, al passeig del Prado a l'alçada de Neptú. L'objectiu de la concentració no era altre que mostrar el rebuig a la institució de la monarquia com a hereva del franquisme. Durant l'acte, es va cremar un cartell amb la fotografia d'un jove Joan Carles acompanyat del seu predecessor (i mentor) en el càrrec de cap de l'Estat

Agents de la UIP van atonyinar diversos fotoperiodistes durant la convocatòria 'Escac a la monarquia'

espanyol, el dictador Francisco Franco. Una llarga filera de vuit furgonetes de la UIP i prop de setanta agents a peu custodiaven el reduït conjunt de persones que hi va assistir, malgrat el diluvi i l'escàs temps previ per anunciar la convocatòria (el mateix 29, fet que no va permetre comunicar la manifestació a la delegació del govern). Les concentrades no arribaven al centenar i la UIP les va encerclar sense permetre cap moviment. Vigilància exhaustiva i un cert ambient de revenja. A les rodalies, agents de la policia nacional van començar a identificar membres de la premsa. La concentració no tan sols era pacífica, sense cap esvalot, sinó que estava totalment controlada. La UIP va obrir el seu setge i va escombrar les manifestants passeig del Prado avall, en direcció a Atocha. Les corredisses no es van fer esperar i, després de perseguir

una manifestant, agents de la UIP van atonyinar diversos fotoperiodistes que prenen testimoni de la seva actuació.

CIFUENTES, LA MODERNITAT DEL PP

La delegada del govern a Madrid, Cristina Cifuentes, escoltava la cantant de jazz i blues Nina Simone -tal com va compartir al seu perfil personal de Twitter- just quan l'acte d'EeM finalitzava a la plaça de la Moncloa i coincidint amb les corredisses al passeig del Prado de les manifestants d'*Escac a la monarquia*. Cifuentes, un cop recuperada del greu accident de motocicleta que gairebé li costa la vida, torna marcant perfil propi dins el Partit Popular (PP) madrileny, on el ball de cadires amb Ana Botella i Esperanza Aguirre, de moment, no passa de muda fricció. A diferència de l'alcalde i de la presidenta del PP madi-

leny, la primera autoritat governamental de la capital de l'Estat preten donar una imatge de liberal i moderna (fins i tot declarant-se republicana per conviccions democràtiques), desvinculada de la imatge més rànica del PP. Una estratègia que, a la capital madrilenya, acostuma a assolir rèdits electorals molt profitosos, com va demostrar l'actual ministre de Justícia, Alberto Ruiz-Gallardón, durant els seus anys de batlle, quan es venia com el popular més progressista de tota l'*aznaritat*.

Cifuentes va batre la marca d'unitats de la UIP mobilitzades (aproximadament 33, més de 1.700 agents) per l'arribada de les Marxes de la Dignitat del 22-M a Madrid. Tot i així, la coordinació posterior de l'ampli dispositiu de les UIP no va ser precisament de rècord. La delegada del govern afirma que, sota el seu mandat, el nombre de persones detingudes d'extrema dreta

Cifuentes va batre la marca d'unitats de la UIP mobilitzades per l'arribada de les Marxes de la Dignitat del 22-M

i d'esquerres és pràcticament idèntic (al voltant de dues-centes cinquanta persones per banda). Malgrat aquestes xifres, els darrers dies, la balança s'ha inclinat cap a un costat: 24 detencions durant el 22-M, més les 54 que es van practicar durant les protestes a la Ciutat Universitària i al vice-rectorat de la Universitat Complutense de Madrid, sense oblidar la detenció a l'*Escac a la monarquia*. Gairebé vuitanta detencions. Els sectors més ultres aplaudeixen la repressió cap a aquesta *anti-Espanya*, en paraules de Corral. Les mostres de suport envers la UIP i la justificació davant les seves actuacions més desproporcionades són una constant entre els sectors conservadors. Davant l'escalat del conflicte social, la reacció tanca files. ◀

Un moment de la manifestació feixista del 29 de març / FERMIN GRODIRA

AMÈRICA LLATINA // DEBAT SOBRE L'APLICACIÓ D'UN SISTEMA DE QUOTES PER GARANTIR L'ACCÉS DE LES CLASSES POPULARS A LA UNIVERSITAT

L'accés a l'educació al Brasil

Berta Camprubi Pàmies

Goiânia (Brasil)

@bertacamprubi

Fins ara, a les universitats públiques brasileres, hi han accedit principalment joves procedents d'instituts privats. Arran de l'extrema precarietat de l'educació infantil i primària als centres públics, el jovent amb menys recursos socials i econòmics no aconsegueix accedir als estudis superiors públics i, majoritàriament, entren directament al mercat laboral de baixa qualificació. L'alternativa d'algunes famílies humils que volen que la nova generació, a diferència de la dels pares i les mares, estudiï és l'anomenat Financiamiento Estudantil (FIES), un crèdit a l'estil nord-americà amb el qual s'hipotequen per tota la vida per poder pagar la universitat privada. Així doncs, el Brasil es troba en una situació contradictòria, en què les classes més humils, quan poden, es dirigeixen a la universitat privada, mentre la classe mitjana-alta gaudeix de la pública.

"ESCOLES QUE CAUEN A TROSSOS"

Thiago Oliveira, professor de l'Escola Estadual Dom Pedro II de Goiânia, a l'Estat de Goiás, defineix així l'estat dels centres d'educació estatals: "Hi falta de tot. Les escoles cauen a trossos, sense pati, amb servei de menjador precari i professors que no són ni llicenciats, amb els pitjors salaris i contractes temporals, etc.". Aquesta situació inestable condueix a la deslegitimació total de la institució i les seves treballadores i a la pèrdua de respecte per part de l'alumnat, fet que converteix les mateixes escoles i els seus voltants en zones d'inseguretat. En molts casos, el mateix professorat i funcionariat sol·licita la presència de la policia militar dins i fora del centre educatiu, ja que tenen por d'anar a treballar. "Hi ha tràfic de drogues dins les aules i assassinats per venjança en sortir de classe", es lamenta Oliveira.

Amb les quotes, no s'està cosint i cicatritzant la ferida, sinó que s'hi està col·locant una tireta mal enganxada

Des d'inicis del segle XIX, quan es van crear les primeres reials acadèmies seguint el model importat de la corona portuguesa, l'educació superior oferta per les institucions governamentals anava dirigida només a les elits, en aquells temps, la noblesa. D'herència imperial, doncs, el sistema educatiu públic "forma mà d'obra

barata per ser explotada a les fàbriques transnacionals", assegura Eduardo, estudiant de màster en filosofia. En aquesta línia, Oliveira afegeix que l'educació brasilera "compleix amb el paper que li pertoca dins la divisió mundial del treball, dins la lògica capitalista de repetir i obeir".

L'INTENT D'UNIVERSALITZACIÓ

Al llarg de les últimes dècades, s'han posat en pràctica diversos programes i plans per aconseguir un accés universal a l'educació. El model que ha tirat endavant fins a convertir-se en llei consisteix en la implantació d'un sistema de quotes d'accés a la universitat pública que afavoreix l'entrada d'alumnes provinents de l'escola pública, per una banda, i de negres i indígenes, per l'altra. Aquesta mesura, que fa aproximadament deu anys que funciona en algunes universitats i quatre que s'aplica a la majoria d'estats del país, s'ha convertit -des de l'any passat- en la Llei 12.711/2012 de Quotes per a l'Ensenyament Superior. La llei obliga les 59 universitats públiques i els 38 instituts federals -on es cursen estudis equivalents als graus de formació superior- a reservar la meitat de les places de cada curs a alumnes que provenen de l'ensenyament mitjà públic. La llei, però, és d'aplicació progressiva: s'inicia amb un

12,5% de quota i, al llarg de quatre anys, el percentatge s'ha d'augmentar gradualment fins al 50% pertinent. Les quotes per raó d'ètnia no tenen un percentatge fix, sinó que es regeixen en funció de la proporció de població negra i indígena de cada Estat, d'acord amb el darrer cens demogràfic de l'Institut Brasiler de Geografia i Estadística.

REBUIG A LA MESURA

La mesura ha estat rebuda amb gran rebuig, sobretot per part d'aquelles persones que, fins ara, eren majoria a les aules. Però també hi ha un sector molt ampli de la població que la considera una mesura pal·liativa. "Només és maquilatge", assegura Eduardo. Larissa Rodríguez, una estudiant de comunicació que tot just acaba de canviar les aules del seu institut privat per les de la Universitat Federal de Goiás, pensa que la solució no passa per l'establiment d'un sistema de quotes, "sinó per una millora de l'educació pública des de la base". A l'estat de Maranhão, la llei de quotes ja ha generat la notícia -cal dir, com a cas aïllat i excepcional- d'un noi que ha entrat a la universitat tot i tenir dificultats per llegir i escriure. Efectivament, les polítiques públiques del Brasil -durant l'última dècada, empreses

Protesta del professorat brasiler el mes d'octubre de 2013
/ LUIZ DA LUZ

pel Partit dels Treballadors de Lula da Silva i Dilma Rousseff -sovint han intentat "tapar els rajos de sol amb una xarxa", com diu una expressió popular brasilera. Amb la mesura, no s'està cosint i cicatritzant la ferida, sinó que s'hi està col·locant una tireta mal enganxada.

"Sempre és bo que sectors de la perifèria arribin a ocupar algun lloc dins l'elit per poder demostrar que existeix la democràcia, però es tracta d'almoïna, de pal·liatiu", assegura el professor Oliveira amb desgana. El mes d'octubre de 2013, el professorat d'escola pública de la majoria d'estats brasilers va començar una vaga indefinida: els retallaven un suplement que rebien si continuaven formant-se fent màsters i doctorats. En el marc de la reivindicació, es van formar noves organitzacions sindicals que, més enllà de qüestions salarials, exigeixen una millora dels serveis per l'alumnat, la reestructuració d'algunes escoles, la reducció de la càrrega horària de les docents i la millora de l'educació pública en general. Després d'un mes de vaga i de tornar a treballar sense haver aconseguit massa èxits, Oliveira acaba l'entrevista confessant: "Jo tinc consciència de ser un mer professor formador de mà d'obra per al treball semi-esclavista del capitalisme".

/ LOURDES LAO

EXPRESSIONS

Can PISTRAUS, el dret a la cultura

L'entitat de Vilanova i la Geltrú presenta la programació de primavera i manté el Tingladu com a activitat estrella.

Arnau García Cardona

@La_Directa

Can PISTRAUS, una de les associacions vilanovines més consolidades a l'hora d'organitzar festes i concerts, s'ha decidit a fer un pas endavant com a entitat i ha programat sis concerts al llarg de quatre mesos, de març a juny. La filosofia de Can PISTRAUS, però, continua sent la mateixa: oferir una gran diversitat d'estils, amb l'objectiu d'abraçar un públic nombrós i divers, però sempre mantenint la llengua catalana com a element aglutinador.

Així doncs, el 28 de març, el cantautor valencià Pau Alabajos, amb més de deu anys de carrera musical i quatre discos a les espatlles, va obrir el cicle de concerts de primavera. El seguiran Oques Grasses, un dels grups revelació que està aconseguint més èxit arreu del territori. L'11 d'abril, presentaran el seu segon disc, *Digues-li com vulguis*, on el grup d'Osona persisteix en el seu estil indefinible i les ganes de fer festa. La cita anirà acompanyada d'un altre moment molt esperat: la publicació del cartell definitiu del Tingladu, el festival d'estiu organitzat per Can PISTRAUS, que aquest any arriba a la vuitena edició i, segons anuncia l'organització, "anirà carregat de sorpreses".

Després de Setmana Santa, serà el torn dels vilafrànquins Eina. Imprescindibles a l'hora d'entendre i valorar la música combativa en català, el dia 26 d'abril, repassaran els seus gairebé 25 anys de discografia i compromís social,

primer amb Inadaptats i, finalment, amb Eina. I ho faran en format acústic, redescobrint moltes de les seves cançons més emblemàtiques i donant la volta a d'altres temes menys coneguts. També continuaran homenatjant el desaparegut Ovidi Montllor incloent algunes de les seves composicions al repertori. Música i reivindicació tornaran a anar de la mà amb Biel Majoral, cantautor mallorquí que, el dia 2 de maig, omplirà el local amb el seu folk, sempre lligat a la reivindicació de la llengua i la llibertat dels Països Catalans.

El nou local ha suposat un revulsiu per l'entitat, que compta amb cent socis i sòcies de diferents generacions

El 24 de maig, serà el torn del grup barceloní de música pop Samitier. Amb dos anys sobre els escenaris i dos discos a les espatlles, de mica en mica, el conjunt es va fent un lloc dins el panorama *indie* català, amb participacions a festivals com el Barcelona Acció Musical (BAM) o el Faraday. Finalment, un altre vell conegut de la música reivindicativa, Cesc Freixas, clourà el cicle de concerts de primavera de Can PISTRAUS el dia 14 de juny. L'actuació del cantautor de Sant Pere de Riudebitlles a Vilanova serà la primera del nou disc, titulat *Protesta*, que sortirà a la venda el dia 6 de maig. Cinc discos editats i tres premis Enderrock al millor artista de cançó d'autor avalen el músic, que continua reivindi-

cant la cançó protesta com un gènere completament vàlid a l'hora lluitar per l'alliberament de gènere, social i de classe als Països Catalans.

NOU LOCAL I NOUS PROJECTES

"El nou local ha suposat un revulsiu per l'entitat, que compta amb cent socis i sòcies de diferents generacions unides per un mateix fi: fer que la cultura i l'oci siguin un dret i no un luxe. I volem fer-ho des de la independència de les administracions o les grans empreses privades que subvencionen la cultura. Som i volem ser alternativa". Sense més biaixos, així parlava Raimon Ràfols, soci de l'entitat, quan se li preguntava pel canvi de local, una decisió presa per l'assemblea del col·lectiu que permetrà "desenvolupar tot allò que tenim al cap, totes les activitats que, a l'antic local, eren físicament impossibles".

L'entitat es troba "en un dels moments més dolços de la seva vida associativa" i la programació s'ha diversificat.

Així doncs, a part del Tingladu i els actes de carnaval, també participaran en les activitats programades pel tricentenari, la commemoració de la derrota catalana de 1714, per fer palès el seu compromís "amb llengua, la cultura i l'alliberament nacional dels Països Catalans." Per si no en teníem prou, també han avançat, sense donar més pistes, que estan preparant un acte més gran que el Tingladu de cara a l'estiu. Venint de Can PISTRAUS, en podem esperar una de ben grossa. ◀

+info

Can PISTRAUS. Carrer Unió, 104-106. Vilanova i la Geltrú
Per veure l'agenda de concerts i del Tingladu:
www.canpistaus.cat o info@canpistaus.cat

Fritz Lang a Hollywood

Dues reedicions en format DVD i Blu-ray il·lustren la dedicació al 'thriller' antinazi i al film 'noir' del director de 'Metrópolis'.

Ignasi Franch
@ignasifranch

El nom de Fritz Lang evoca dues eres mítiques i mitificades: els anys de glòria del cinema mut alemany i el Hollywood dels grans estudis. Als Estats Units, el realitzador no va assolir l'estatus d'altres europeus com Alfred Hitchcock o Otto Preminger, però va signar una notable filmografia i va sobreviure a les limitacions de la censura, l'autocensura i la immersió en un sistema on el director no era el centre, sinó una baula (més o menys rellevant) de la cadena productiva.

ANTIFEIXISME I PROPAGANDA

La relació del realitzador amb el nazisme és un aspecte interessant, però difícil d'objectivar atès que Lang acostumava a reescriure el seu propi passat a cada entrevista. *Els Nibelungs* i *Metrópolis* s'han considerat avançaments del futur hitleria per la seva monumentalitat, per les connotacions d'essencialisme nacionalista i de filototalitarisme que projectaven. Però Lang també va posar eslogans nazis en boca d'un criminal a la posterior *El testament del doctor Mabuse*. Avançant-se a les possibles conseqüències, va emigrar primer a França i després als Estats Units.

'Els subornats' és una magnífica peça de gènere negre que, a més, projecta una visió molt àcida de la societat

Dins el Hollywood propagandístic que va esclatar després de l'atac a Pearl Harbor, l'alemany va intentar esborrar les ombres de dubte amb tres *thrillers* antinazis: *L'home atrapat*, *Els botxins també moren* i *El ministeri de la por*. Després de la victòria militar, hi va afegir un epíleg,

A 'Els subornats', Lang dialoga amb el substrat misogin del cinema negre

Clandestí i cavaller. Amb la participació de dos futurs represaliats pel maccartisme en el guió, va ser una mostra limitada, però sincera, d'entreteniment amb vocació antifeixista. El seu protagonista és un físic reconvertit en espia per obstaculitzar el programa nuclear alemany. Ha d'entrar en contacte amb els científics que el lideren -sempre coaccionats pel Reich- i oferir-los una sortida.

Clandestí i cavaller projecta neguit pel futur de la humanitat arran de la cursa armamentística. Però la contundència del missatge queda limitada per dos aspectes. El primer és el plantejament general del projecte, poc ambiciós. El segon, l'eliminació del darrer acte previst (i rodat): es volia advertir que, tard o d'hora, altres països serien potències nuclears i s'especulava amb el fet que el Reich havia acoblat i amagat algunes bombes. Es tractava d'un final massa inquietant, més encara amb la indústria entregada a una inèrcia propagandística que promovia la confiança cega en les institucions. L'aficionada s'ha de

conformar, doncs, amb algun discurs humanista o una escena memorable de baralla cos a cos. I amb la presència d'un personatge femení molt interessant: una resistent italiana, valenta i ferma, però torturada perquè ha d'usar el sexe en les seves activitats d'infiltració.

CINEMA NEGRE CORROSIU

Passada la guerra i ja entrada la dècada dels cinquanta, les darreres obres americanes de Lang projecten un gran malestar. Sembla que reflecteixin l'estat d'ànim de l'autor, investigat durant la cacera de bruixes, paranoic i desgastat després d'anys de lluites amb productors i intèrprets. La reeditada *Els subornats*, acostuma a destacar com una de les obres més rodones d'aquesta etapa, com una magnífica peça de gènere negre que, a més, projecta una visió molt àcida de la societat.

Basada en un cas real de corrupció, és una pel·lícula corrosiva, potser sensacionalista, però molt contundent. El detonant de l'acció és el suïcida d'un policia, que ha deixat una nota on confessa la

seva col·laboració amb un gàngster anomenat Lagana. Tot i que la mateixa vídua del policia ha ocultat l'escript per extorsionar el mafiós, l'agent encarregat del cas acabarà descobrint una enorme trama de corrupció i la consegüent llei del silenci.

Els responsables semblen plantejar un diàleg amb les convencions socials i les del gènere negre. Un dels sicaris de Lagana explicita el substrat misogin del film *noir* amb el seu gust per ferir i maltractar les dones que l'envolten. I els personatges més honestos són *outsiders*. Ha de ser l'amant del policia corrupte, una dona de companyia, qui posi el protagonista sobre la pista d'aquella conxorxa que la vídua amaga per diners. I una administrativa discapacitada s'atreveix, malgrat la seva vulnerabilitat, a donar una informació que el seu cap amaga per por del crim organitzat.

L'antiheroi de la funció també s'allunya dels canons. És un heroi tradicional que cau en desgràcia perquè no accepta la corrupció dominant. Inicialment, és un agent casat amb un àngel de la llar, confiat que la feina ben feta el durà a ascendir professionalment. Poc després, està asseगत de venjança i no li importen les conseqüències que poden tenir els seus actes en terceres persones. Pel camí, troba una companya de viatge, una *femme fatale* atípica que també es mou en espais grisos: ni temptadora que provoca la perdició dels homes ni dona completament victimitzada, es resigna a un cert grau de violència sexual a canvi de benestar. "He estat rica i pobre. Creu-me: ser rica és millor", diu a un protagonista que traspuja una certa ira social en els seus enfrontaments amb l'oligarca Lagana. A l'hora de concebre el desenllaç, els responsables van pactar un final acceptable: un retorn a l'ordre que havia requerit d'aliats i de mètodes inhabituals. ◀

Films escollits

Fritz Lang, *Clandestí i cavaller*. Resen, 1946
Fritz Lang, *Els subornats*. Resen, 1953

Milano Radicale: la queixa en forma de 'performance'

Una exposició uneix l'art i la queixa ciutadana a partir de les mobilitzacions de 2011 a Milà.

Júlia Bacardit
@JuliaBacardit

El col·lectiu Radical Intention neix de la mà d'Aria Spinelli i Maria Pecchioli, que van engegar el projecte Milano Radicale arran de les mobilitzacions socials que hi va haver a la ciutat l'any 2011. “Arte come critica da arte” (l'art com a crítica de l'art), aquesta és la sentència que obre l'exposició *Efectes col·laterals* i que emfatitza la importància de la creació en la cultura activista. El subtítol, *Més enllà de Milano Radicale*, anticipa la mirada retrospectiva de l'exposició i funciona com una pregunta implícita: encara hi ha lloc per la utopia avui?

LA PETJADA DELS SETANTA

Al Milà dels anys setanta, la producció artística va prendre la forma d'accions col·lectives que aspiraven a desencadenar canvis pràctics en la vida i els espais urbans. Els noms dels artistes milanesos Fernando De Filippi, Paolo Rosa o Roberto Lucca Taroni apareixen a *Efectes col·laterals* sota l'etiqueta dels diver-

sos vídeos que es projecten de manera simultània. L'exposició, comissariada per Aria Spinelli, parteix de la idea que la intervenció social i política ciutadana és una *performance*. Algunes gravacions són més abstractes i conceptuals, d'altres, més costumistes i senzilles, però totes reflecteixen un art que es va gestar entre el 1973 i el 1977 i que va convertir Milà en la ciutat pionera del radicalisme. Què s'entén per *radicalisme*? És un comportament d'oposició i antagonisme, un conjunt de pràctiques col·lectives o *performances* polítiques que evolucionen.

RADICALISME(S)

Imatge i so. Un home que fuma i deixa escoltar el temps mentre gira sobre si mateix cada cop més de pressa, peus amb personalitat pròpia i l'escena d'algú que redueix una cadira a la seva mínima expressió (per acabar asseient-s'hi, completament nu). *Efectes Col·laterals* inclou produccions de vídeo actuals i les combina amb documents audiovisuals de Milà dels anys setanta. Veiem l'escena artística i reivindicativa de la ciutat, el jovent milanès que fabrica *Champagne Molotov*, fa murals immensos de Baku-

nin i ocupa cases. Són activistes semblants als que, l'any 2011, es van reunir a moltes places europees, però van vestits amb pantalons de campana i porten els cabells llargs i ulleres de vidre gruixut. Uns passos més enllà, topem amb dues pantalles que funcionen alhora; sona Lou Reed i el *radicalisme* es vesteix de Sid Vicious. Enmig d'això, un mural proclama que *La stessa specie di lavoro può essere produttiva o improduttiva* i contemblem un maniquí crucificat pel sistema capitalista de treball i consum.

LES PRIMAVERES DE LA QUEIXA

Tot plegat recorda el maig del 68 (francès, però occidental en general) i les consignes de les estudiantines compromeses d'aleshores, unes estudiantines que són els nostres pares i mares, i el precedent de les revoltes ciutadanes de 2011. A *Efectes col·laterals*, les propostes són variades -fins i tot arribem a conèixer el capellà don Milani, pedagog i revolucionari-, però sempre giren al voltant del mateix eix. Seguint la petjada del concepte *radical*, la comissària Aria Spinelli obliga les dues èpoques a dialogar en el que ella anomena una *assemblea* de veus inter-

generacionals. La primera dels anys setanta -a Milà, a París o a l'Espanya de la transició- va ser un temps d'acció i de revolta. Occident s'apunta al que es coneixerà com la *nova esquerra* de l'ecologisme, el feminisme i el pacifisme. L'any 2011, les coses han canviat, però la ciutadania europea es torna a reunir per formar part d'una *performance*: la *performance* que exigeix una redefinició de la democràcia.

APUNTS CRÍTICS

L'exposició, però, presenta alguns inconvenients. La sala està desatessa i no hi ha subtítols de l'italià. Per altra banda, resulta difícil de creure que l'activisme juvenil reflectit a *Efectes col·laterals* pugui tenir repercussions a gran o a mitjana escala, tal com diu el full orientatiu de l'exposició. I encara resulta més difícil de creure que això es pugui fer des de les institucions governamentals -la Sala

L'exposició ens permet observar les primaveres milaneses de 1968 i 2011 com a part d'una utopia que es nega a morir

d'Art Jove és de l'Ajuntament-, ja que una exposició que promougués l'activisme *de debò* no tindria cabuda a l'espai. Tot i així, l'exposició d'Aria Spinelli aconsegueix alguna cosa més que despertar-nos l'interès per l'antropologia de l'art. *Efectes col·laterals*. *Més enllà de Milano Radicale* retrata una continuïtat i ens permet comparar les dues primaveres d'una utopia que es nega a morir. Aquesta trajectòria del radicalisme entès en un context ampli no és nostàlgica, sinó enèrgica, ha de servir per conèixer-nos millor com a activistes i com a agents més o menys directes d'aquesta gran *performance* que és la història. ◀

+info:

Efectes col·laterals.
Més enllà de Milano Radicale
Sala d'Art Jove
C. Calàbria 147, Barcelona
Fins al 16 d'abril de 2014
saladartjove.cat
radicalintention.wordpress.com
homesession.org

Detall de l'exposició
'Efectes col·laterals'
a la Sala d'Art Jove
/ VICTOR SERRI

Quan les cançons parlen de nosaltres

El projecte cooperatiu Sembra Llibres publica la primera novel·la del músic i escriptor valencià Xavi Sarrià.

Francesc Poblet
@fcpoblet

Xavi Sarrià, compositor, cantant i cap visible -amb el seu company Miquel Gironès- dels Obrint Pas, continua de gira. I no pas amb el seu grup, al qual només li resten els concerts de comiat a Ciutat de Palma i a València. Aquest cop, parlem de la seva nova faceta d'escriptor. Bé, no del tot nova, ja que fa sis anys va publicar el recull de contes *Històries del Paradís*, on ja apuntava el que sembla que serà la seva principal activitat cultural. El conegut músic de Benimaclet acaba de publicar, estrenant la nova editorial Sembra Llibres, la seva primera novel·la, *Totes les cançons parlen de tu*. Precisament, la setmana passada va començar la ronda de presentacions a Barcelona, Gandia, València i Xàtiva.

Sembra Llibres és un projecte editorial valencià, cooperatiu i independent, encapçalat pel reconegut editor Joan Carles Girbés, que ha tingut el coratge -en aquests moments de crisi- de donar un pas endavant per fer arribar llibres en català al públic lector, amb la voluntat de consolidar i trobar nous lectors en la nostra llengua. Junament amb el llibre de Sarrià, també apareix *Vertigen*, d'Esperança Camps i Empar Marco, una novel·la sobre l'ignominiós tancament de la Ràdio Televisió Valenciana.

Ambientada a la València de l'any 1992, la novel·la evoca l'adolescència de l'autor i el seu món, la primera generació nascuda després de la dictadura, les seves amistats, en uns barris ciutat a la perifèria impersonal de la gran ciutat i les restes de l'horta que es resisteix a desaparèixer. Un espai on les esperances i les frustracions lluitaven aferrissadament per ser hegemòniques en les vides d'un jovent que s'anava fent adult, que descobria un món que no li agradava i que cercava en la música una via d'escapament

dels seus problemes i, alhora, l'adscripció a un grup que reforçés la seva identitat i que representés, també, una mena de refugi.

La novel·la està magníficament construïda. Una introducció molt breu, on el protagonista torna a la seva casa de València després de vint anys d'absència, és l'excusa per evocar aquella vida anterior passada allí mateix i els dies que van acabar amb una misteriosa mort, que no es desvetllarà fins al final. La primera part del llibre és on es descriu aquesta vida al barri, que no deixa de representar una roent denúncia social. Contradiccions i incerteses en un paisatge on apareix la xenofòbia, els conflictes entre bandes juvenils, la frustració social, la ràbia, la violència explícita, un *no future* molt punk i, alhora, un desig de revolta, però també de fugida, que el protagonista canalitza en la creació d'un grup musical amb dos amics seus. A través d'ell,

descobrim un univers de cançons que van marcar una època: Kortatu, The Clash, La Polla Records, Extremoduro, Pink Floyd, Negu Gorriak, Eskorbuto, Bob Marley... i també les de la mare: Ovidi, Llach, Al Tall. Una d'elles, però, plana per sobre de tota l'obra i dona sentit al seu títol, *La vida sense tu*, dels mateixos Obrint Pas.

La segona part representa un contrast sorprenent. Sarrià s'endinsa en les relacions personals entre el protagonista i la seva família, amb un pare que el va abandonar i la complicitat amb la mare i una tieta que evocquen el seu passat de lluitadores antifranquistes i que corprèn, tant a ell com als amics i amigues amb qui comparteix uns dies. En aquesta part més intimista, l'autor es mou potser encara amb més desimboltura, retrata a fons els personatges i les seves convulses relacions personals, però també la seva tendresa. L'enyor d'un

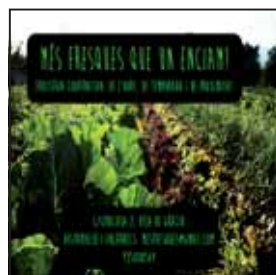
temps malgrat tot feliç, idealitzat, conviu amb les absències i les ferides que no han cicatriçat. Finalment, a la tercera part i a l'epíleg, es tanca el cercle i es descobreix la gran incògnita que iniciava el relat i d'altres que han planat en les pàgines anteriors. Un final sorprenent que dona sentit a tota l'obra i al seu títol.

És difícil no imaginar el jove Xavi Sarrià en la pell del protagonista. L'autor se sent còmode descrivint i endinsant-nos en un univers que coneix de primera mà, que és el seu, i això repercuteix molt favorablement en la credibilitat del paisatge i en la mateixa trama. Cal destacar, també, el retrat que fa dels personatges que l'acompanyen, acurat i sensible, malgrat la rudesia d'alguns capítols. Un calidoscopi de sensacions i emocions que enriqueix una panorama personal que, per si sol, ja és prou polifacètic.

Sarrià evoca l'adolescència de la generació valenciana nascuda després de la fi de la dictadura

Com deia Cesk Freixas durant una de les presentacions del llibre, Sarrià ja ha escrit molta literatura amb les seves cançons. El seu mestratge amb els matisos del llenguatge -ja evidenciat al seu recull de contes i, sobretot, a les lletres de les seves cançons- esclata en aquesta novel·la. Res no és casual. L'autor aconsegueix una difícil planbrosi entre un llenguatge proper i planer -imprescindible pel tema i els personatges amb què treballa- i un llenguatge gairebé poètic. En poques paraules, una novel·la molt musical, amb *tempo*, harmonia i melodia. No debades, en el fons, totes les cançons que ens fem nostres parlen de nosaltres. ◀

Cesk Freixas i Xavi Sarrià durant la presentació de 'Totes les cançons parlen de tu' al CAT-Centre Artesà Tradicionari de Gràcia el dia 26 de març / FRANCESC POBLET

POCA BROMA.

GRÀCIES,
COLLBOI I COMPANYIA,
PER REINVENTAR
L'ESTEREOTIP

Els fets ocorreguts a **Ceuta** es reproduïxen a les illes Caiman: ahir, van morir vint banquers que intentaven arribar a la costa desesperadament en els seus iots. Afortunadament, van ser abatuts amb pilotes de goma per la policia fiscal del petit Estat caribeny. "És que, amb la crisi, ja no hi cap més gent", va declarar el cap de les forces de seguretat.

Artur Mas ha estat guardonat amb el premi Coherència 2014 per la postura del seu partit, CiU, envers la recent sentència del Tribunal Constitucional que anul·la la declaració sobiranista del Parlament. Una postura que va resumir amb aquestes paraules: "Res per aquí, res per allà: on és la boleta? Mira la boleta: ara et dic que el Constitucional agita la catalanofòbia, ara et dic que ens basem en la seva sentència per demanar la consulta. On és la boleta?"

TEXTOS: LUIS CALDEIRO

ARGUMENTS
de
MERDA
avui:
BCN WORLD

Recentment, un presentador del canal 13TV va escenificar els avalots esdevinguts a les **Marxes per la Dignitat** del 22 de març portant un pedrot dels que van llançar a la policia a l'estudi de televisió. "Ho porto perquè es vegi que això fa mal", va dir, tot deixant-lo caure a terra. S'espera que, les properes setmanes, repeteixi la prova amb un testicle, gentilmente donat per a l'ocasió pel manifestant que el va perdre a la mateixa **Marxa per la Dignitat**.

El 28 de març, al canal de televisió estatal 24 Horas, **Oriol Junqueras** va declarar: "L'espanyol ha de ser llengua oficial a la futura Catalunya independent, naturalment" i "la gent de la resta de l'Estat també són els nostres avis, les nostres esposes, els nostres cunyats". Coincidint amb les seves paraules, diversos parapsicòlegs han detectat bruits i gemecs de dolor a la tomba d'Heribert Barrera i l'associació Mags per la Independència ha decidit nomenar-lo Prestidigitador Major del Regne, també -igual que el Constitucional- per unanimitat.

El MIT (Massachusetts Institute of Technology) acaba de publicar un informe titulat **Urbanisme i Geopolítica. Volum I: Les Places**. L'estudi, avalat per la UE, la CIA i el director de la Policia espanyola, Ignacio Cusidó, ha arribat a la següent conclusió: "Tiananmen (Xina), Tahrir (Egipte) i Maidan (Ucraïna): places bones, molt bones. Plaça del Sol (Madrid) i **plaça de Catalunya** (Barcelona): places dolentes, molt dolentes". El director del MIT, preguntat sobre de què depèn que l'element urbà **plaça** sigui "bo, molt bo" o "dolent, molt dolent", ha contestat: "Els estrobosgorcis consuetudinaris del mitocondri ondulant perxen la ginòcula". Doncs això.

BARRI INTERNET

@Hibai_ — @josianito — @biano

CROWDFUNDING

Jo també estava al Parlament

You are the result of 4 billion
years of evolutionary success.

Fucking act like it.

A les altres seccions, teniu informació més que acurada del cas. Aquí parlem de les eines en xarxa per estendre la solidaritat, com ara el *crowdfunding*. Les promotores de la iniciativa expliquen: "El perquè d'aquesta iniciativa neix, principalment, de la necessitat econòmica davant els honoraris dels advocats. I hem d'aclarir que hem aconseguit que la situació de la defensa jurídica sigui favorable. És a dir, les vint encausades comparteixen sis advocats i aquests professionals no cobren les minuts al preu corresponent com a mostra de suport a la causa".

Així doncs, creiem que aquest Goteo és una eina interessant de comunicació, d'impuls de la solidaritat. El projecte va dirigit a les persones que creuen que la situació política no pot continuar així i senten que la seva dignitat ja està cansada que la trepitgin; a tots i totes les que vulguin demostrar a la classe financera i política que la població organitzada té força, assenyalant que

el cooperativisme i la comunitat -en aquest cas, el suport econòmic entre iguals- són els valors del nostre món. I no els que el sistema actual vol imposar: l'egoisme, allò individual, allò privat... en fi, l'aïllament. L'objectiu és que les nostres companyes encausades descansin. Una circumstància com la que els ha tocat viure ja comporta massa emocions difícils de gestionar per haver-hi d'afegir l'angoixa econòmica. Per això, apel·lem a la societat crítica, la que vol fer un pas més enllà, perquè ens acompanyi. Si aconseguim reunir els diners necessaris, les encausades se sentiran més lliures. Tots i totes sabem que l'alleujament econòmic ajuda a respirar, a centrar els esforços en el que realment interessa.

S'ha fixat una xifra mínima de 13.500 euros i una d'òptima, de 19.500.

Més info: goteo.org/project/yo-tambien-estaba-en-el-parlamento

EPIC TROLL

Els Germans Musulmans d'Egipte subtitulen un vídeo d'El Risitas per burlar-se d'Al Sisi a les xarxes socials

La confraria ha difós un vídeo a la pàgina oficial de Facebook del seu braç polític, el Partit Llibertat i Justícia (PLJ), utilitzant el Risitas en una aparició a *Ratones Colorados* de Quintero. Ho han subtitulat a l'àrab amb frases que no s'ajusten a les paraules que realment es diuen en castellà.

El títol que els Germans Musulmans trien per al vídeo és *Comèdia: crítiques a la televisió espanyola a l'etiqueta d'Al Sisi*, en referència a la polèmica sorgida al voltant de la candidatura presidencial del que, fins al dimecres passat, va ser el cap de l'Exèrcit egipci. Recentment, a les xarxes socials, ha sorgit una campanya contra Al Sisi que consisteix, principalment, a agregar una etiqueta insultant als tuits crítics amb l'exmilitar. Aquesta iniciativa ha estat aprofitada pels Germans per mofar-se d'Al Sisi, que el juliol passat va anunciar el derrocament del president islamista Mohamed Mursi.

Al vídeo subtitulat, els rètols en àrab denuncien les mentides i la repressió engendrada pel govern i s'ironitza amb alguns gestos d'Al Sisi i amb el fet que no torni a aparèixer en públic vestit de militar, com va fer quan va anunciar la seva candidatura, ja que la Constitució exigeix que el cap d'Estat sigui un civil. "Les robes que tant us molesten, me les trec i em presento com a candidat", subtitulen al vídeo.

Més info: <http://ves.cat/jNeS>

ERROR

EPIC TROLL 2

Dath Vader es presenta a les eleccions ucraïneses

El Partit d'Internet d'Ucraïna ha decidit que presentarà Darth Vader, el mític personatge de *Star Wars*, com a candidat a la presidència de l'Estat ucraïnès. Aquest candidat es va presentar el 2012 i va obtenir el 3% dels vots.

"Estic disposat a assumir la responsabilitat si els compatriotes em brinden aquest honor. Només jo puc retornar a la República la seva antiga glòria imperial, recuperar els territoris perduts i l'orgull del país", va sostenir Vader durant el discurs de llançament de la seva campanya per encapçal·lar l'executiu del país europeu.

Sota l'eslògan del Partit d'Internet d'Ucraïna, *Govern electrònic contra la burocràcia*, el personatge de *La Guerra de les Galàxies* i el seu costat fosc buscaren quedar-se amb la presidència.

Pots revisar el vídeo de la seva hilarant proclamació al següent enllaç: ves.cat/jNfe

TUIT ROSA

Comptes de twitter que has de seguir tant sí com no

@scienceporn: el millor compte que hem vist des de fa molt temps. Humor per *nerds* -en l'argot d'Internet, *nerd* significa estudiós. Aprendre física, matemàtiques, astronomia o biologia i, sobretot, riure a riallades amb els seus acudits i ironies. Ens encanta.

@Isdcats: fotos de gats que han pres un tripi. És a dir, l'escència d'Internet -fotos de gats- amb un estil psicodèlic molt currat.

AGENDA

agenda@directa.cat

Jornada de debat
sobre la política

DS 5/04 BARCELONA

La Universitat Indignada sorgida del 15-M ens planteja una sèrie de preguntes i, sobretot, ens convida a debatre-les conjuntament i constructivament en una jornada matinal. La realitat se'n tira a sobre i caldrà estar preparades. El resum i les preguntes no poden ser més clares ni més contundents: Primavera 2014, eleccions europees. Tardor 2014: consulta 9N. Primavera 2015: municipals i autonòmiques. Tardor 2015: generals. La concentració de processos electorals està obligant els diferents grups i moviments socials a posicionar-se políticament. Durant unes jornades anteriors, la Universitat Indignada 15-M ha dut a terme un debat i un procés de reflexió sobre la representació política i la incidència de la propaganda i la publicitat en la presa de decisions polítiques. D'aquí sorgeixen les preguntes següents: Quin ha de ser el paper dels moviments 15-M en els processos electorals? Com coincideixen aquests processos en les lluites actuals? Els moviments de lluita s'han de subordinar als calendaris de la classe política? S'ha de participar? Com? Processos unitaris? Coalicions d'esquerra? Suport als partits d'esquerra? Quines possibilitats reals tenen els moviments socials o les noves propostes electorals de fer front, amb garanties d'èxit, a les campanyes electorals i la maquinària de propaganda dels partits majoritaris i el seu suport mediàtic? L'objectiu de la jornada del 5 d'abril serà posar en comú i reflexionar a partir d'aquestes preguntes.

Lloc: Casal de barri Pou de la Figuera
C. Sant Pere més baix, 70

Organitza: Universitat indignada 15-M

Més info:
universitatindignada15m.wordpress.com

DJ03 /04

BARCELONA
Presentació del llibre
Cárceles en llamas

19:30h Llibreria En su tinta. C. Badosa,
17. Amb l'autor, César Lorenzo Rubio

Actes a Can Vies

18h Taller de danses tradicionals.
21h Sopar de pintxos. 22h Cantautor
C. Jocs Florals. Més info:
canvies.barrisants.org

GRANOLLERS

Presentació del llibre *Una América Latina inconveniente. Cómo los peones se están apoderando de la finca*

18:30h Anònims, menjars i pensars
C. Ricomà, 57. A càrrec de Mark Aguirre,
autor del llibre

VILAFRANCA DEL PENEDÈS

Cicle de comunicació crítica
a La Fornal

19:30h La Fornal, Taverna-Restaurant C.
Pines, 17. Xerrada a càrrec de la DIRECTA i
Xarxa Penedès

DV04 /04

BARCELONA
Sopador vegà benèfic i concert

21h Kasa de la Muntanya. Av. Sant Josep
de la Muntanya, 31-35. Beneficis per
causes antirepressives. Més info:
theflamencothief.com

Actes a Can Vies

19h Taller d'autodefensa feminista, a
càrrec del Col·lectiu Biterna. 21h Sopar
de pintxos. 22h Les Txatys. C. Jocs Florals
Més info: canvies.barrisants.org

GRANOLLERS

Xerrada debat:

Anarquisme i organització

18:30h Anònims, menjars i pensars
C. Ricomà, 57. Org: Assemblea
Llibertària del Vallès Oriental

DS05 /04

BARCELONA

Sopar espectacle: Pizza loca FM

20h Ateneu Rosa de Foc. C. Robí, 5. Amb
Las Rubias, Ana Manzana, RàdioXou
en directe i serigrafia instantània. Org:
Assemblea de Majaras, disset anys en
antena. Més info:
www.majaras.contrabanda.org

GRANOLLERS

Debat sobre fotoperiodisme

18:30h Anònims, Menjars i pensars.
Amb la participació de Xavi Piera i Jordi
Borràs. Presentació de l'acte a càrrec de
Jordi Panyella.

TORREDEMBARRA

Xerrada col·loqui: periodisme
i comunicació popular

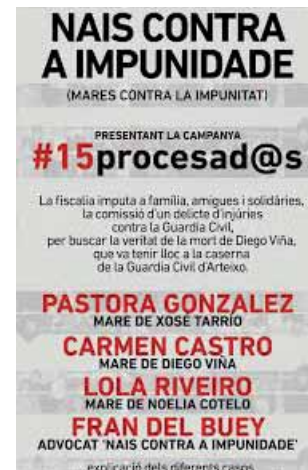
Programa: 18:30h Presentació de Ràdio
Terra. 20h Taula rodona amb El Timbal,
la DIRECTA, Tarraco Profana i Pobleviu
En acabar, sopar popular per l'autogestió
del Casal. Lloc: Casal Popular Cua
Roja. C. Camp Vell, 8

PREMIÀ DE MAR

Presentació *Nais Contra a Impunidad*

18:30h CSA Can Sanpere. C. Sant Cristò-
fol, 41. En el marc de la gira per la Penín-
sula, la campanya porta les ponents
Pastora González (mare de Xosé Tarrio),
Carmen Castro (mare de Diego Viña),
Lola Riveiro (mare de Noelia Coteló) i

Fran del Buey, advocat del col·lectiu que
lluita contra la impunitat de la Policia
i la Guàrdia Civil a Galiza. Org: Suport
Maresme

DC09 /04

BARCELONA

Passi del documental *Llavors de llibertat. Cala i la generació oblidada*

20h La Torna. C. Sant Pere Màrtir, 37
Amb Josep Sabater i David Andreu,
autors del documental, i Eva Serra, mili-
tant independentista i germana d'en Cala

CALDES DE MONTBUI

Xerrada: *Què devem?*

Sobre la legitimitat del deute

19h Ateneu El Centre. Corredossos de
Baix, 1. A càrrec de Iolanda Fresnillo
Més info:
quinaindependencia.wordpress.com

FREQUÈNCIES
LLIURES

Ràdio Bronka 104.5FM Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info
Contrabanda 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona www.contrabanda.org
Ràdio Línea IV 103.9FM Barcelona www.radiolinea4.net | **Ràdio Pica (només web)**
Barcelona www.radiopica.net | **Ràdio RSK 107.1FM Nou Barris (Barcelona)**
www.radiorsk.info | **Ràdio Trama 91.41FM Sabadell** www.radiotrama.net | **Ràdio Kaos**
(només web) Terrassa www.radiokaos.cat | **Postscriptum Radio (només per internet) Terrassa**
www.postscriptumradio.org | **Ràdio Pinsania 90.6FM Berguedà** www.radiopinsania.wordpress.com
Ràdio 90 101.4FM Olot www.r90.org | **Ràdio Klara 104.4FM València** www.radioklara.org
Ràdio Maiva 105FM València www.radiomaiva.wordpress.com | **Ràdio Aktiva 107.6FM Alcoi**
www.radioaktivafm.blogspot.com | **Ràdio Mistelera 101.4FM Dénia - La Xara** www.lamistelera.org |
Ràdio Bala 106.4FM Manresa <http://radiobalamanresa.wordpress.com>

Coettv Nou Barris (Barcelona) coettv@gmail.com | **Sants TV** <http://sants.tv>
Gramenettv Gramenet del Besòs www.tvgramenet.org

Selecció d'alguns programes de LaTele. Podeu consultar la graella sencera o veure
tots els vídeos a www.latele.cat. Emetem des de la plaça d'Espanya fins a Sant Pol
de Mar al **CANAL 37 DE LA TDT**. Resintonitza la teva tele per trobar-nos!
CADA NIT A PARTIR DE LES 20H30 NOUS PROGRAMES!

dilluns: 20:30h. Notícies 1
dimarts: 20:30h. IV Animalista
dimecres: 20:30h. Contra-Infos

dijous: 22h. Y tu qué miras gilipollas?
El programa de punk de LaTele
divendres: 21h. Programa de l'alguia

dissabte: 22h. Cineclub 1
diumenge: 21h. La Xerrada

EL TEMPS

DIJOUS 3

Temporal de pluja arreu
de Catalunya. Tempestes
fortes a Barcelona, Girona
i Mallorca. Ruixats curts
al País Valencià.

DIVENDRES 4

Ruixats durant el matí al
Maresme, les comarques
de Girona i la Catalunya
Nord. S'obriran clarianes
ràpidament des del sud.

DISSABTE 5

El sol s'imposarà a tot
arreu, malgrat quatre
núvols decoratius a punts
de la costa. Termòmetres
amb tendència a l'alça.

DIUMENGE 6

Dia radiant i assolellat.
Ambient del tot
primaveral amb valors
de més de 20 graus a la
majoria de comarques.

DILLUNS 7

S'imposarà l'anticicló i
l'estabilitat. El mercuri
encara pujarà una mica
més i es fregaran els 25
graus al prelitoral.

DIMARTS 8

Situació sense canvis.
Sol, caloreta i vents
en calma. La neu es
començarà a fondre a les
comarques del Pirineu.

/ ENRIC CATALÀ

«Podríem tornar a veure dones anant cap a Londres o Amsterdam a avortar»

Quan vas començar a viure el fenomen de l'avortament?

A principis dels anys 70, quan encara era il·legal. Amb altres companyes, vam crear una xarxa per atendre noies franceses que venien a avortar, a les quals allotjàvem a diverses cases. Un cap de setmana ens quedàvem a Barcelona i un altre a Avinyó, on practicàvem les tècniques que aleshores es desenvolupaven a Itàlia. Jo vaig ajudar a avortar.

Vas decidir interrompre un dels teus embarassos. Què va passar?

Ja tenia prou nens i vaig pensar de marxar a Londres o Amsterdam, però finalment ho vaig fer a Avinyó pel meu compromís amb la xarxa. Tot era precari i sabia que em podien detenir, ja que em desplaçava per Barcelona amb les eines quirúrgiques carregades a la moto. Al cap d'un temps i quan les demandes van créixer, vaig entrar a DAIA, on fèiem permanències en un pis al carrer Casp per informar sobre mètodes anticonceptius i analitzar les ecografies que el doctor Carlos Morín feia a les dones. Allà, les assessoràvem fins que decidien avortar.

El 1978 es van legalitzar les píndoles i, ja el 1985, es va despenalitzar l'avortament. Com ho valetes?

Ens va ajudar molt. Si alguna dona no es podia pagar l'avortament, passàvem una nota a les clíniques perquè ho fessin de manera gratuïta. Entre totes, ens donà-

vem suport. Llavors, l'activitat de DAIA va anar disminuint fins a dissoldre's, tot i que hem continuat participant en espais d'informació i de lluita col·lectiva.

El dret d'avortar era la fita principal?

Sí, però des d'una òptica radicalment feminista. A les nostres xerrades a les escoles, tractàvem l'homosexualitat, la transsexualitat o el dret al propi cos, aspectes que la transició encara no ha resolt, ja que manté estructures patriarcal i lleis que aprofundeixen la discriminació de la dona en àmbits com el del treball, on cobra menys que un home per fer la mateixa feina.

“No ens queda altre remei que mobilitzar-nos per recuperar els drets i les llibertats que havíem assolit”

Què en penses, de la contrareforma que impulsa el ministre Alberto Ruiz-Gallardón?

El que vol el ministre és recuperar l'Església catòlica com a tutelar moral de la societat i acontentar l'extrema dreta.

Tampoc no s'ha avançat en la representació de la dona?

Hem d'insistir-hi perquè, en una societat competitiva com l'actual, moltes noies adolescents busquen exhibir-se. No ens hauria d'estranyar, però: el capitalisme es basa en el consum i converteix les dones en un objecte de desig.

Ets poc optimista?

No fa gaire, estava contenta. L'avortament s'havia assumit com un dret humà i n'hi havia prou amb un informe inclòs en els tres supòsits de la llei de 2010 perquè es dugués a terme. Però, ara, ja es demanen dos psiquiatres i un metge de capçalera. A això, cal afegir-hi el tòpic segons el qual els col·lectius feministes i l'esquerra defensen l'avortament, quan no és veritat. Defensem el dret d'avortar lliurement i que la persona s'aclareixi abans de prendre la decisió.

La dreta ha tergiversat el discurs?

Sens dubte, perquè avortar no és cap frivolitat, sinó que deixa una empremta psicològica, sobretot perquè es continua sobrevalorant la maternitat i la creença que la dona ha de ser mare per complir amb el seu destí natural. Per tant, és lògic que moltes s'amoinin i hi donin voltes. Per això cal que, abans de fer-ho, n'estiguin ben segures. No estar-ho els pot portar problemes d'infravaloració, inseguretats i angonya.

L'acompanyament també ha de ser psicològic?

Cal un treball pedagògic i d'assessorament, com el que fèiem a Avinyó o a Amsterdam. Però això s'ha deixat a mans dels mestres, tot i que, amb les retallades, difícilment poden dedicar-s'hi. Tot plegat és preocupant i, si s'aprova la llei Gallardón, podríem tornar a veure dones anant cap a Londres o Amsterdam a avortar. Per tant, no ens queda altre remei que mobilitzar-nos per recuperar els drets i les llibertats que havíem assolit. ♦

Anne de Naeyer
Militant feminista

Ara fa quaranta anys, en ple tardofranquisme, Anne de Naeyer ajudava les noies a avortar de manera clandestina. Amb Rosa Ros, Nieves Simal i altres militants del col·lectiu Dones per l'Autoconeixement i l'Anticoncepció (DAIA), proporcionava mètodes anticonceptius i assessorava les dones que volien avortar. Amb l'adveniment de la democràcia, aquesta belga establerta a Catalunya va continuar exercint com a infermera fins a la seva jubilació. Durant aquest temps, ha vist avançar la societat en drets bàsics, un avenç que, en l'àmbit de l'avortament, es va materialitzar el 2010 mitjançant la llei de salut sexual i reproductiva i interrupció voluntària de l'embaràs. Però aquesta conquesta decisiva es podria ensorrar si prospera la contrareforma impulsada pel ministre del Partit Popular, Alberto Ruiz Gallardón. Avui, amb 70 anys i quatre néts, Naeyer busca noves complicitats per frenar aquesta involució i continuar lluitant pel dret de la dona a decidir sobre el propi cos.